

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

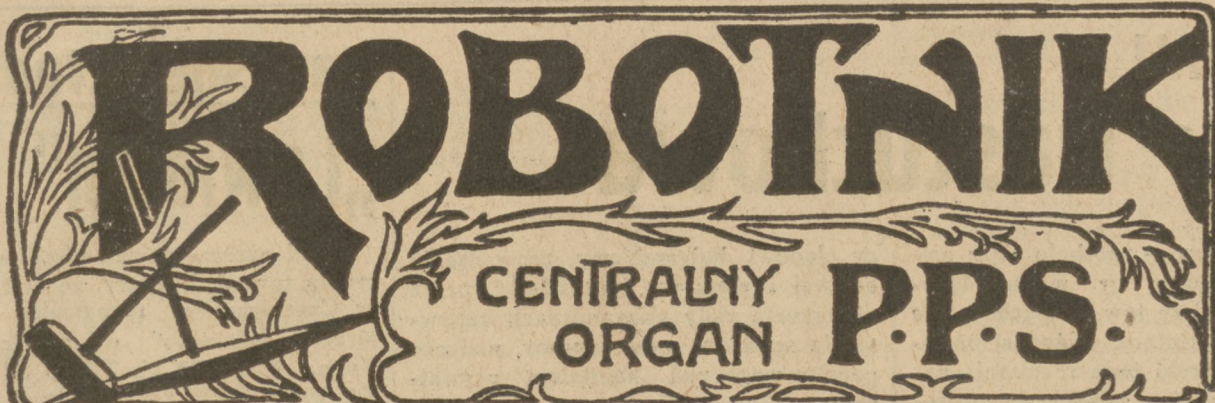
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 11 pól
do 3-ej po południu.

Za swą reklamę Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9-5 bez przerwy,
w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-aj.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.



PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5-13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumery: w Warszawie z odnośnieniem miesięcznie zł. 5.40 bez odnośnienia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne 50 o proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 5-cioszpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Na wesołej warszawskiej fali

Pan Car wygłasza w Polskim Radiu cykl odczytów o Konstytucji „sanacyjnej”. Wątpimy, czy p. Car ma wielu słuchaczy, czasy bowiem są zbyt ciężkie i poważne, by społeczeństwo interesowało się tem, co p. Car i jego przyjaciele uważają w chwili obecnej za rzecz najważniejszą. P. Car spóźnił się ze swoją konstytucją o dobrych kilka lat; na artykuł tak zleżały, mało się znajdzie amatorów.

P. Car mówi zresztą bez przekonania, jakgdyby odrabiał z musu lekcje.

P. Car powtarza w Radiu to samo, co mówił w Sejmie i pisał w prasie „sanacyjnej”. Porównywał swoją konstytucję z Konstytucją 3-go Maja, a także pierwszy sejm i Konstytucję z r. 1921, jako owoc „partyjnicstwa”, wychwala „silną władzę”, jaką wprowadza nowa Konstytucja i t. d. Nie warto więc polemizować z temi wywodami, a to tembardziej, że z p. Carem wogóle polemizować nie można, ponieważ on nie pojmuje tekstu konstytucji tak, jak sam napisał i jak go rozumieją zwykli obywatele, lecz — „in terpretuje” go po swojemu. Dla p. Car a niema tekstu, lecz jest tylko interpretacja tekstu, oczywiście — tylko jego własna.

Jeżeli mimo to poświęcamy trochę uwagi prelekcjom p. Cara, to jedynie dlatego, że mają one w sobie jakiś milowolny a niejasnowolny humor. Po wstąpieniu na stąd, że nowa konstytucja w zestawieniu z rzeczywistością dzisiejszą sama się dyskredytuje i osądza. „Sanacja” długo chępiła się tem, że nie narzuca społeczeństwu nowej konstytucji, lecz najpierw wprowadza ją w życie, by potem gotową już treść ubrać w odpowiednią formę. Taktyka ta miała świadczyć o wielkiej przenikliwości i darze przewidywania „czynnika decydującego”.

Ale stało się wręcz odwrotnie, niż „sanacja” przypuszczała i przewidywała. Dziewięciolecie rządy „sanacji” u nas i faszyzm zagraniczny, które miały dać gwarancję solidności nowej konstytucji — poderwały zgóry wszelkiej jej autorytet.

Komu dzisiaj imponuje t. zw. „silna władza”, skoro ona jest zupełnie bezsilna wobec klęski gospodarczej, wobec drapieżnych karteli, a w polityce zagranicznej — wobec gwałtownych zbrojeń i rosnącego niebezpieczeństwa wojny?

Kto dzisiaj uleknie się widma „partyjnicstwa”, gdy każdy widzi, że krąży „demokratyczne, rządzone przez „partyjnicstwo”, skutecznie walczą z kryzysem i bezrobociem, niż dyktatury, gdy w takiej np. Belgii burżuazja wzywa partię socjalistyczną na ratunek kraju, zapędzonego gospodarką burżuazyjną na kraj przepaści?

Kto dzisiaj uwierzy w rozrzutność i marnotrawstwo gospodarki demokratycznej, gdy dowiaduje się, że we Włoszech po 11 latach rządów faszystowskich dług wewnętrzny urosł do wysokości... 160 miliardów lirów, a w „Hitlerji” po dwóch latach wynosi już — 10 miliardów mk.?! A u nas? Wystarczy wskazać na komisarские rządy w miastach i instytucjach ubezpieczeniowych.

Kto dzisiaj przejmie się powiedzeniem, że „nie może być za dużo nieprawości”, skoro prawość i prawo wyszły z obiegu, a kradzieże, nadużycia, afery oszukańcze stały się chlebem codziennym?

Pytań podobnych możnaby mnożyć bez liku.

I jeżeli po wszystkich doświadczeniach z rządami faszyzmu swojego i zagranicznego, zjawia się dzisiaj a postół konstytucji „sanacyjnej” i wynosi ją pod niebiosa, niby czystą, bia-

łą koszulinę na zbrukanym cielsku faszyzmu — to jak się tu nie śmiać?

Konsekwentniej postąpił już Hitler, gdy zniósł wogóle konstytucję, a siebie postawił na jej miejscu. Nie czekał na to dziewięć lat, lecz wykonał tuż po zdobyciu władzy. Konstytucja „sanacyjna” nie będzie niczem innem, jak konstytucja prezydenta, konstytucja jedynowładcy. Pocóż ją tedy reklamować w Radiu i przedstawiać ja-

ko co innego, niż jest w rzeczywistości?

Niewdzięczną rolę spełnia p. Car. Zasługiwałby on raczej na współczucie, gdyby nie to, że jest jednym z autorów konstytucji i najbezwzględniejszą jej obrońcą. Dzisiaj sam oddaje swe... dzieło pod pręgierz publiczny...

(jmb.)

Konferencja w Stresie

Pierwsze kroki

Decyzja zależy od Wielkiej Brytanji

POCZĄTEK NARAD.

Narady angielsko - francusko - włoskie rozpoczęły się o godz. 11.30 i trwały do godziny 13.30. W naradach brali udział: Mussolini, Suvich, Aloisi — ze strony włoskiej, MacDonald, Simon i Vansittart — ze strony angielskiej, oraz Flandin, Laval, Noel i Leger — ze strony francuskiej. (PAT.)

Przed oficjalnym rozpoczęciem obrad trzech mocarstw odbyła się wstępna konferencja francusko - włoska. (PAT.)

STANOWISKO MUSSOLINIEGO.

„Popolo d'Italia” ogłasza artykuł (podobno pióra Mussoliniego), który przestrzega opinję włoską przed nieuzasadnionym optymizmem.

Stresa nie zapewni pokoju po wieczne czasy. Pokój bowiem zależy od kogoś, kto w Stresie jest nieobecny. Jaki tedy będzie wynik Stresy, jeżeli nie będzie ani pokoju ani wojny? Ukaże się komunikat, który będzie miał charakter ogólny i konsultacyjny. Konsultacja jest jedynym dorobkiem, na jaki zdobyto się wobec rzeczywistości. Należy ponadto zauważyć — pisze dziennik — że pewne zasadnicze tematy, będące na porządku obrad w Stresie dotyczą bezpośrednio Niemiec, Polski i Rosji.

Dalej autor artykułu zaprzecza, jakoby Włochy przygotowały jakiś specjalny plan na konferencję w Stresie o charakterze cudotwórczym. Jedyny plan włoski, który interesuje Włochy, polega na utrzymaniu pod bronią 600 tysięcy ludzi. Należy wyposażyć ich w nowoczesną broń oraz przyspieszyć budowę floty morskiej i powietrznej.

Uważamy — konkluduje „Popolo d'Italia” — że plan ten jest niezbędnym czynnikiem zabezpieczenia pokoju europejskiego, a zwłaszcza „naszego pokoju”. (PAT.)

LOS KONFERENCJI ZALEŻY OD ANGLII.

Konferencja rozpoczęła się pod wielkim znakiem zapytania, jakiej Francja i Włochy stawiają pod adresem Anglii. Wedle ostatnich poglądów, które rozstrzygnęły się w związku z przyjazdem Flandina i ministra Lavaia, rozmowy, jakie przeprowadził ostatnio w Paryżu ambasador włoski z Lavalem, doprowadziły do uzgodnienia niektórych spraw, znajdujących się na porządku dziennym obrad konferencji w Stresie. Strona włoska kładzie podobno szczególnie duży nacisk na zagadnienie Austrii, domagając się nowych gwarancji jej niepodległości. W rachubę wchodzić ma podobno projekt uzupełnienia Paktu Dunajskiego współpracą wojskową. Francja gotowa jest jakoby uwzględnić propozycję włoską pod warunkiem jednak, że do współpracy tej przystąpią państwa

„Małej Ententy”.

W sprawie zbrojeń niemieckich delegacja francuska domagać się ma w Stresie potępienia decyzji niemieckiej z dnia 16 marca r. b. oraz zażądać ma zastosowania na przyszłość sankcji gospodarczych wobec Niemiec na wypadek nowego pogwałcenia traktatów. Jeżeli zaś chodzi o bezpieczeństwo, to potwierdza się tu pogłoska, że Francja gotowa jest zastąpić projekt Paktu Wschodniego w tej formie, w jakiej on był dotychczas suwany, nową formułą, przewidującą dokładniejszą i ściślejszą interpretację paktu Ligi Narodów, dotyczących sankcji przeciw napastnikom. Naogół w kołach francuskich panuje opinia, że pomiędzy Francją a Włochami osiągnięcie porozumienia nie byłoby rzeczą trudną. Los konferencji zależeć będzie jednak od Anglii, której stanowisko dotychczas jest nieznanne i które budzi, zwłaszcza wśród delegacji francuskiej, poważne troski. W miarodajnych kołach włoskich wypowiedziany jest pogląd, że wyniki konferencji w Stresie nie dadzą światu ani pokoju, ani wojny. (PAT.)

STANOWISKO RZĄDU ANGLIEJSKIEGO.

Dyplomatyczny korespondent „Morning Post” donosi, że Rząd angielski ma przed sobą dwie drogi: 1) odgrywania roli mediatora pomiędzy Niemcami a innymi mocarstwami, celem niedopuszczenia do tworzenia przymierzy, i 2) przyłączenie się do wysiłków Francji w sprawie utworzenia kolektywnego systemu bezpieczeństwa, w którym wzięłyby udział wszystkie mocarstwa Europy. Nie ulega wątpliwości — stwierdza dziennik — że Rząd angielski wybrał tę drugą drogę. Oznacza to, że Anglia aprobuje kon-

Ordynacja wyborcza

„Prace” B.B.W.R.

Klub B.B.W.R. — raczej nie tyle sam Klub, ile jego kierownictwo — „pracuje” w pocie czoła nad projektem nowej ordynacji wyborczej do Sejmu. Równolegle wzięły na siebie odnośny trud Ministerjum Spraw Wewnętrznych i Ministerjum Sprawiedliwości.

Ministerja pracują w ciszy i w spokoju. Zato nieszczęsny Klub B.B.W.R. po-

zostaje pod wcale tupetowym naciskiem kół konserwatywnych, które chciałyby koniecznie, by ordynacja wyborcza zapewniała im „z mocy prawa” pewną liczbę mandatów. Zadanie — bardzo trudne, bo jakiegokolwiek odbędzie się wybory (bez cudzysłowu), — konserwatyści wylecą zawsze poza nawias, jak z procy.

P. Sławek pragnąłby jakoś przyjść z pomocą; p. Car rozkłada ręce: niepodobna znaleźć takiej formuły prawnej, któraby akurat konserwatystom gwarantowała mandaty. P. Prystor — milczy... Słowem — kłopoty... A podobno w maju ma się odbyć sesja nadzwyczajna Sejmu i Senatu; projekt musi być na ten termin gotów.

Tajemniczy „wypadek” dr. Leya

Z Berlina donoszą: W środę po południu uległ nieszczęśliwemu wypadkowi przywódca „niemieckiego frontu pracy”, dr. Ley, który — jak donoszą urzędowo — doznał ciężkich i bolesnych poparzeń wskutek prze wrócenia się aparatu inhalacyjnego. Na zlecenie lekarzy, dr. Ley będzie musiał pozostać w domu conajmniej 10 dni. Jak wiadomo, dr. Ley w ostatnich czasach objeżdżał Niemcy w charakterze urzędowym, przygotowując kampanję wyborczą do robotniczych rad załogowych. (PAT.)

W Urugwaju

Minister zastrzelił redaktora dziennika opozycyjnego

Kuiriary Senatu w Urugwaju były świadkiem tragicznego zajścia. Minister spraw wewnętrznych Urugwaju, dep. Ghiliani, ciężko ranił kilku strzałami rewolwerowymi naczelnego redaktora dziennika „Uruguay”, Demicheli.

Powodem tragicznego zajścia była

trwająca od dłuższego czasu gwałtowna polemika prasowa pomiędzy Demicheli i Ghiliani, który jest właścicielem dziennika „El Pueblo”.

Zabójca oddał się sam w ręce policji, zrzekając się immunitetu parlamentarnego. (PAT.)

„Wolne” miasto Gdańsk Zawieszenie „Danziger Volksstimme” na 5 miesięcy

Gdański dziennik socjalistyczny „Danziger Volksstimme” został zarządzeniem

prezydium policji w Gdańsku zawieszony na przeciąg 5 miesięcy za szereg wiadomości podanych w Nr. 84 tego dziennika, pom. in., za cytowanie „Naprzodu” o wynikach wyborów, za podanie powodów aresztowania red. Canga i za opis zajść w Neuteich pod Gdańskiem.

W Chinach

Nowa klęska wojsk nankińskich

Z Szanghaju donoszą: Dziennik „South China Post” zaznacza, że wojska nankińskie znów poniosły klęskę w prowincji Gui - Dzow. Stolica prowincji, Gui - Yan znajduje się w niebezpieczeństwie. Czynnione są przygotowania do ewakuacji wszystkich cudzoziemców. W walkach pod Gui-Yanem zginęła prawie cała kowicie piąta dywizja nankińska.

Jak donosi agencja „Szimbun Rengo” w jednym tylko dniu, t. j. 8 b. m. wojska nankińskie straciły przeszło 3000 zabitych i rannych. Ogólna liczba strat wojsk nankińskich w prowincji Gui - Dzow wynosi przeszło 20.000 zabitych i rannych. (ATE.)

Dziennik „Sun - Bao” podkreśla, że

marszałek Czang - Kaj - Czek zarządził połączenia wszystkich oddziałów rządowych, znajdujących się na terenie walk, t. j. w prowincjach Szczuan, Gui-Dzow, Junan i Honan. Działania wojenne są prowadzone pod osobistym kierownictwem marszałka Czang-Kaj-Czeka. Rozpoczęto budowę dróg dla ciężkiej artylerji, na granicy prowincji Szczuan, gdzie znajdują się główne siły czerwonych. Marszałek Czang - Kaj - Czek otrzymuje coraz to nowe posiłki z różnych prowincji. Przed paru dniami Czang - Kaj - Czek otrzymał w Nankinie 50 samolotów bombowych. Marszałek Czang - Kaj - Czek przygotowuje wielką ofensywę, celem zgnięcia oddziałów czerwonych. (ATE.)

Jak nas zapewnia red. Cang, podczas badania go przez policję gdańską popytywał on kilkakrotnie, czy jest on pądzany o „Greuel - propaganda” t. j. o rozgłaszanie wiadomości o okrucieństwach hitlerowców. Na to otrzymał zapewnienie, że nie za to został aresztowany, lecz za wiadomości o przebiegu wyborów. Tak też napisała „Danziger Volksstimme” i to poczytano jej za grzech, gdyż Prezydium Policji gdańskiej dzisiaj twierdzi, że właśnie rozszewianie wiadomości o okrucieństwach spowodowało aresztowanie p. Canga.

Odsunąć wojsko od polityki!

List tow. Kosty Pastuchowa

Z Bułgarii piszą do nas:

W Bułgarii wbrew oficjalnym enuncjatom coraz bardziej zwiększają się szeregi zwolenników ograniczenia władzy królewskiej i przebudowy ustroju wewnętrznego kraju, na ustroj republikański.

Obecnie władza w Bułgarii spoczywa w rękach króla i kliki wojskowej, która jest jedynym tej władzy istotnym fundamentem. Nic też dziwnego, że w tych warunkach Rząd, na czele którego stoi gen. Zlatew — dąży wszelkimi siłami do utrzymania jaknajbardziej nieograniczonych praw monarchii. Ostatnio dokonano różnych przesunięć na wielu czołowych stanowiskach. Bezpośrednim powodem rugów była chęć usunięcia niewygodnych ludzi, zwłaszcza tych, którzy skłonni byli pójść na koncepcje reform politycznych, w kierunku ograniczenia praw monarchii i demokratyzacji życia społecznego w Bułgarii.

Jedynym czynnikiem opowiadającym się za monarchią bez zastrzeżeń — jest korpus oficerski. Fakt ten ma swoją niezaprzeczoną wymowę.

W kraju całym panuje ogromny niepokój, wywołany nieodpowiedzialnymi planami, jakie snują generałowie.

Wyrazem tego niepokoju jest list przywódcy socjalistycznych robotników tow. Kosty Pastuchowa, wystosowany do premiera. Tow. Pastuchow cieszy się w Bułgarii i poza jej granicami ogromnym szacunkiem, jest uważany nawet przez przeciwników za najwybitniejszą postać współczesnej Bułgarii.

W liście swoim tow. Pastuchow bez ogródek stwierdza szereg gorszących faktów. Pastuchow stawia szereg zażądań. Stwierdza, iż zniesienie w 1934 r.

parlamentaryzmu — spotkało się z najgorszym przyjęciem w masach ludowych. Naród bułgarski żąda rozpisania natychmiast wyborów, tajnych, bezpośrednich, proporcjonalnych, zniesienia cenzury prasy, powrotu do swobodnego życia politycznego, przywrócenia wolności zgromadzeń, zniesienia zakazu policji. ODSUNIĘCIA WOJSKA OD POLITYKI, gwarancji niewprowadzania ustroju faszystowskiego, który jest ob-

cy ludowi bułgarskiemu, prowadzenia celowej i planowej gospodarki, przez utworzenie rady ekonomicznej, zapewnienia szerokim masom pracy, nadzoru państwowego nad kapitałem prywatnym.

Na list tow. Pastuchowa Rząd bułgarski w oficjalnej enuncjacji odpowiedział, iż nie zamierza zmienić swej polityki.

Faktem jest jednak, iż list tow. Pastuchowa, jak reflektorem, oświetlił rzeczywistość bułgarską.

Francja i Z. S. S. R.

Pierwsze głosy prasy o porozumieniu francusko-sowieckim

Porozumienie francusko-sowieckie jest dotąd bardzo mało omawiane na łamach prasy angielskiej. Dzienniki wstrzymują się od komentarzy. Tylko dwa pisma wypowiadają pewne poglądy na ten temat, a mianowicie „Times” i „News Chronicle”.

„Times” nazywa porozumienie „uśmianiem wygrzania sankcji ligowych dla celów sojuszu obronnego. Dla wielu to nowe porozumienie nie będzie niczym więcej, jak „sojuszem ubranym w szaty Ligi Narodów” ale można je również oceniać jako dążenie do uczynienia skutecznymi postanowień o wzajemnej pomocy. „Times” wyraża jednak obawę, że te nowe propozycje przyczynią się do podziału Europy na dwa różne i wrogie obozy. „Times” wyraża nadzieję, że w najlepszym razie powyższe porozumienie przyczyni się do zabezpieczenia pokoju, dopóki inny prawdziwy system zbrojowy nie zostanie stworzony w ramach Ligi.

„News Chronicle” podkreśla, że porozumienie francusko-sowieckie wskazuje jakimi drogami pójdą sprawy, o ile W. Brytania nie zdecyduje się nadać postanowieniom bezpieczeństwa w pakcie Ligi Narodów istotnego znaczenia.

POWŚCIĄGLIWOŚĆ PRASY SOWIECKIEJ.

Cała prasa sowiecka zamieszcza na czołowych miejscach komunikat Havasa o zamierzonym zawarciu konwencji francusko-sowieckiej, powstrzymując się od komentarzy własnych. Streszczone są dość obszernie głosy prasy zagranicznej. „Prawda” zapowiada, że wedle doniesień prasy francuskiej ma być podpisany francusko-sowiecki układ o wzajemnej pomocy. Powściągliwość prasy sowieckiej stanowi jeszcze większą niespodziankę od samego projektu konwencji, zwłaszcza, że, sądząc z nastrojów kół politycznych, należałoby raczej przypuszczać, że dwustronny układ z Francją o wiele bardziej odpowiada Moskwie nawet od pierwotnego projektu Paktu Wschodniego.

Również nie poświęca prasa sowiecka jakichkolwiek komentarzy konferencji w Starze, ograniczając się jedynie do cytowania opinii zagranicznych. Jedynie korespondent londyński „Izwestij” donosi, że, pod wrażeniem komunikatu o konwencji francusko-sowieckiej, delegacja angielska zająć ma w Stresie bardziej zdecydowane stanowisko.

Ameryka zostanie neutralną?

Z kół „Białego Domu” informują, że prezydent Roosevelt naradzał się w środę z sekretarzem stanu do spraw zagranicznych w sprawie zawarowania neutralności Stanów Zjednoczonych wobec

ewentualnych zatargów w Europie. Po opracowaniu stosownej formuły, prezydent Roosevelt przedstawi ją Kongresowi. (PAT).

Pociąg węglowy spadł z nasypu
Personel wyskoczył z pociągu

Z powodu obsunięcia się nasypu kolejowego, wykoleił się pociąg węglowy z 8 wagonami, należący do kopalni Skarboim w Chorzowie.

Parowóz i wagony stoczyły się z nasypu do przyległego stawu. Personel pociągu uratował się w ostatniej chwili, wyskakując z pociągu.

Kulisy kina

Parę ciekawych drobiazgów

GROŹNI AKTORZY. Niezawsze sceny, w których występują zwierzęta, kończą się humorystycznie. Kroniki filmowe notują kilka wypadków tragicznych. Niedawno prasa doniosła o wypadku aktorki Annabelli, na którą rzucił się niedźwiedź. Przed kilku laty Harry Piel, zrzucony został ze schodów przez rozwścieczonego tygrysa. Lew „Leo”, sym bol wytwórni Metro Goldwyn, o którego śmierci doniosła prasa przed kilku dniami, miał nawet członkami na swym smutniku. W czasie naświetlania groteski „Lwy w pociągu pośpiesznym” Leo rozdrażniony światłem reflektorów rzucił się na występującego w filmie murzyna i jednym ciosem łapy zmiażdżył mu czaszkę.

HISTORIA Z ZAJĄCAMI. Joe May, nagrywający obecnie na Riwierze francuskiej komedję p. t.: „Dwuch dzentelmentów w jednym aucie” miał niedługo kłopoty z zdobyciem żywych zajęcy, które, według scenariusza filmu, stają się przyczyną przekomicznych epizodów na tle znanego powszechnie zabobonu o zajęcu, przebiegającym drogi.

Skąd wziąć żywe zajęcia... głowił się reżyser... upolować, ale gdzie? Na terenie francuskiej Riwier nie znajduje szaraka na lekarstwo. Niema innej rady, trzeba się po zajęcia przeprowadzić na włoską Riwie-

re. Reżyser wysłał swego pomocnika do jednej z pogranicznych miejscowości włoskich, gdzie spodziewano się znaleźć zajęcia, albo przynajmniej dzikie króliki. Mija jeden dzień, drugi, trzeci, pomocnik reżysera nie wraca. Po tygodniu wreszcie nadchodzi depeza: „Zajęcia są — wywóz z Włoch zakazany — co robić — czekać na granicy posterunku celnego”. Jeden z aktorów udaje się na wskazany posterunek i zawiadza pomocnikowi reżysera polecenie przeszmuglowania zajęcia przez granicę. Przeprowadza się znakomicie. Reżyser przystępuje do nagrania sceny. Zapalono reflektory samochodu. Za chwilę maszyna rusza, reżyser daje rozkaz puścić zajęcia. W tym momencie zaczyna się aparat filmowy. W świetle reflektorów pedącego samochodu widok doskonały, jak zajęcia uradowane odzyskaniem wolności mkną do pobliskiego lasu. Zdjęcie nie udało się. Wszystko trzeba będzie zaczynać od nowa. Pomocnik reżysera udał się raz jeszcze na stronę włoską po zajęcia. Czy uda mu się tym razem przeszmuglować je przez granicę?

UPARTY KOGUT. Nagranie scen filmowych, w których występują zwierzęta, nierzadko powoduje trudności. Zwierzęta bywają niekiedy uparte, niczem najwroźsze divy filmowe. Królem uparciuchów słusznie uznanym

Radosne złudzenie

„Lewiatan” i strajk polski

Przed paroma dniami pisaliśmy w artykule tow. J. Litauera, że Sąd grodzki w Częstochowie, rozpatrując sprawę strajku „polskiego” w papierni braci Kohn, NIE UZNAŁ TEGO STRAJKU ZA PRZESTĘPSTWO w myśl art. 252 Kodeksu Karnego. Wczorajszy „Kurier Polski” przedstawił sprawę zgęśla inaczej; to samo uczyniła ag. Press, powołując się, jako na źródło, na t. zw. siery gospodarcze.

Według tego przedstawienia rzeczy Sąd miał skierować akta do prokuratora, celem oskarżenia robotników, okupu-

jących papiernię, o „bezprawną przemoc”.

W samej zaś rzeczy skierowanie sprawy do prokuratora nastąpiło NIE Z MOCY DECYZJI SĄDU, lecz na żądanie przedstawiciela fabryki, t. zn. z oskarżenia prywatnego, a TO JEST COŚ ZUPELNIE ODMIENNEGO.

Ze stanowiska Konstytucji obowiązującej prokurator powinien teraz sprawę UMORZYĆ.

T. zw. siery gospodarcze przeżywają poprostu... radosne złudzenie.

„Wieczór Warszawski” i „A. B. C.”

Donieśliśmy w części nakładu przed paroma dniami, że nastąpił rodzaj przewrotu w „Mazowieckiej Spółce Wydawniczej”, która wydaje „A.B.C. - Nowiny Codzienne” i „Wieczór Warszawski”.

P. Jerzy Zdziechowski, przedstawiciel mniejszości udziałów spółki, uzyskał sekwestr sądowy i sam objął kierownictwo obydwu pism.

Dotychczasowi redaktorzy, p.p. Strzelecki i Majewski, odeszli. Nowe kierownictwo zapewnia wprawdzie, że „charakter i kierunek”, zarówno „ABC”, jak

i „Wieczoru Warszawskiego” nie ulegną żadnej zmianie, ale kwestii bodaj nie ulega, że p. J. Zdziechowski reprezentuje ten prad w dawniej jednolitym obozie „narodowym”, który pragnie kompromisu z obozem „sanacyjnym”. Pod tym kątem widzenia trzeba traktować sam fakt „przewrotu”, i wcale dziwnych metod „radikalnego” usuwania dotychczasowych kierowników pracy dziennikarskiej i w „Wieczorze”, i w „ABC”.

Te metody mogą budzić tylko... przykre zdziwienie.

Depesze z całego świata

NAJBOGATSZY CZŁOWIEK NA KUBIE. Eutimio Palla Bonnet został uprowadzony przez gangsterów, którzy go wypuścili dopiero po zaplaceniu przez rodzinę okupu w wysokości 300.000 dolarów. Policja aresztowała około 20 osób, podejrzanych o współudział w uprowadzeniu milionera. Przestępstwo to zostało dokonane przez tajną organizację, której członkowie znajdują się po większej części w St. Zjedn.

W NOWYM YORKU WYBUCHŁ strajk piekarzy. Przed jedną z piekarni pomiędzy grupą 1500 strajkujących, a oddziałem złożonym ze stu policjantów doszło do krwawych starć. Kilka osób odniosło cięższe lub cięższe obrażenia. Policja aresztowała przywódców strajkujących.

FALE WYRZUCIŁY NA BRZEG WŁOSKI 9-ciu rybaków, którzy utoneli podczas ostatniego tajfunu. Według oficjalnych danych podczas burzy, która szalała nad zatoką Ragay utraciło życie 139 rybaków.

AJENCJA JAPOŃSKA „SZIMBUN RENO” donosi, że w Seulu oficerowi japońskiemu nazwiskiem Takeba skradziono walizę, w której znajdowały się tajne dokumenty wojskowe. Takeba pracował w dziale konstrukcji nowych jednostek morskich w ministerstwie marynarki i powraciał do Tokio z Londynu.

W POBLIŻU FILJI „REICHSBANKU” w Halle (Niemcy) dokonano napadu na inkasenta, który został ciężko

ranny w głowę. Bandyci porwali tekę, zawierającą 10 tys. mk., poczem zbiegli samochodem w kierunku granicy czesko-słowackiej.

W AZERBEJDŻANIE I ARMENII odczuto silne trzęsienie ziemi, które według dotychczasowych doniesień nie wyrządziło większych szkód.

W MIEJSCOWOŚCI ARTEMOS (Zagłębie Donieckie) rozstrzelano bandytę za zamordowanie żony kolejarza wraz z dwójgami nieletnich dzieci.

W NAJBLIŻSZYCH DNIACH ukaże się w ZSSR dekret, karzący dwuletnim więzieniem ojców, uchylających się od płacenia alimentów na utrzymanie dzieci. Ilość dzieci, porzuconych przez ojców w Związku Sowieckim prasa oblicza na mniej więcej 200 tys.

Pocztą na wsi

W odpowiedzi na liczne skargi ludności wiejskiej, Ministerjum poczt i telegrafów zawiadomiło centralne organizacje rolnicze, iż podjęło prace nad usprawnieniem doręczania korespondencji adresatom na wsi.

Planowane zarządzenia zmierzają do unormowania częstego zgłaszania się posłańców gromad po korespondencje do urzędów pocztowych, zaopatrzenia gromad w skrzynki pocztowe oraz organizacji doręczania przesyłek adresatom wiejskim przez pracowników pocztowych.

Równocześnie zawiadomiono organizacje rolnicze, iż opłata za skrytki pocztowe, abonowane przez mieszkańców wsi została obniżona z 2 zł. na 1 zł. miesięcznie. (PRESS).

Z sali sądowej stolicy

KAWIARNIA LARDELLE'GO.

Sąd grodzki XI oddziału w Warszawie rozpatrywał wczoraj sprawę katastrofy budowlanej w kawiarni Lardelle'go przy ul. Jerozolimskiej. Katastrofa nastąpiła, gdy kawiarnia przepełniona była gośćmi. Powstała więc ogromna panika. Podłoga kawiarni zapadła się aż do piwnicy. Dzięki szybkiej ucieczce gości kawiarnianych, odeszło do domu tylko parę osób trafiło do piwnicy. Najpoważniej ucierpiał p. Bilewicz, który wskutek upadku cierpi na nerwice pourazowe. Władze, które prowadziły dochodzenie, sprawę przeciwko właścicielowi cukierki umorzyły.

P. Bilewicz wystąpił jednak do Sądu, domagając się pociągnięcia właściciela kawiarni do odpowiedzialności za lekkomyślne narażanie gości na niebezpieczeństwo.

Katastrofę spowodowało prowadzenie robot w podziemiach nad budową sali dancinowej. Roboty te osłabiły konstrukcję i dla tego podłoga runęła.

Na rozprawę powołano w charakterze biegłych prof. politechniki warszawskiej Bryle i inżynierów Kraskowskiego i Kinowskiego.

Skargę p. Bilewicza popierają adw. adw. Janowicz i Millet. Obronę wnosi adw. Ruff. IK.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

Ojczyzna nasza

Dziwny urok, czar niepojęty, szczególną moc posiadają niegdyś to słowo — OJCZYŻNA.

Tak niedawno jeszcze...

Tak jeszcze niedawno wierzyło w Polskę, że Ojczyzna to nie tylko kraj, gdzie człowiek mieszka, pracuje i kości swoje składa, ale że jest to cel i meta porzucenia najgłębszych, znak i standard, serdeczne ukołowanie i największa świętość.

Nikt wówczas nie utożsamiał Ojczyzny z pierzyną, kuflem i półmiskiem. Najbardziej obok groźb i liczykrup sromali się drzeć w biały dzień tylko z bezbronnej Ojczyzny.

Najgorszy zdzierca i wyzyskiwacz, żarłoczna pijawka burżuazyjna i bezbożny obszarnczek — łupieżcza cofali się niejednokrotnie przed ostatecznym ręką spługawieniem w obdzieraniu Ojczyzny, w rabunku dobra powszechnego.

Dziś wszystko się zmieniło.

Pastwiłkiem się Polska stała jak długa i szeroka, żerowiskiem i nieogrodzoną łaką, ziemią obiecaną dla niepokornych apetytów, dla chciwości bezgranicznej.

„W całej naturze polskiej przemiana”.

Oni to sprawili...

Oni to pierwsi w dziejach naszych kazali sobie suto zapłacić za rzeczywiste lub urojone zasługi.

Głosami stentorowymi upomnieli się o pełne trzozy, o dygnitarstwa, urzędy i splendory.

Dostali też wszystko, wbród bez liku i bez miary!

Więc uderzyli o ziemię starodawną polską cnotą, obwołując dzień swojego triumfu.

Do piersi szerokich, do gorących swoich serc przycumowali wszystkich, którym zapachniały władza i dostatek, bezkarność i zaszczepienie.

Wyciągnęli przebaczące dłonie, wielkodusznie odpuszczając grzechy, jak głaz ciężkie, cichnące jak padlina.

Uśmiech zaś wzgardy mają dla powszedniego trudu, dla ciężkiej pracy, dla swoich żywicieli.

Zmarłych wstaje hańba stuleci, pogrzebane — zdawało się, że na zawsze — cza-sy saskie.

Znowu w Polsce huczno, strojnie i wesolo!

Znowu w Polsce — jako i wtedy — głód, nędza, poniewierka!

Na stu rynkach i w tysiącu sal wyśmiano i wykłóto dawne hasła — WOLNOŚĆ I LUD!

Lecz przecie one żyją i trwają i cudotwórczej mocy nie postradały.

Czekajmy!

Uderzy nasza godzina, zahuczy gromem, zaswieci Myśkawica.

Na swoje miejsce wysokie, na swoje miejsce przyrodzone powróci Gospodarz Ojczyzny — WOLNY LUD.

A wówczas znów prawdę się stanie odwieczne przysłówie:

„RZECZPOSPOLITA CNOTĄ STOJ”.

K. S.

Metody „Trzeciej” Rzeszy „Gestapo” i dziennikarz Jacob

(Od własnego korespondenta).

Nasz korespondent z Bazylei daje dzisiaj nieco nowych szczegółów o wypadkach, poprzedzających porwanie dziennikarza Jacoba. Red.

Opinię publiczną całej Szwajcarii, a szczególnie czynności miarodajne w Bazylei absorbuje w dalszym ciągu afera podstępnej uprowadzenia emigranta, dziennikarza niemieckiego Bertholda

Mały feljeton Gody weselne

Motto: Oto łoża Salomonowe, około którego stoi sześćdziesiąt mocarzów z mocarzów Izraelskich. Wszyscy ci trzymają miecz, będąc wywieszonymi do bitwy; każdy z nich ma swój miecz przy boku swym dla strachu noanego.

(Pieśń nad pieśniami).

Sześćdziesiąt pretorjanów strzegło łoża Salomonowego; wyraźnie sześćdziesiąt „mocarzów” strzegło łoża potężnego króla Judei „dla strachu noanego”. A w ślubnym orszaku pana ministra 33.000 szturmowców tworzyło szpalę. I niechaj mi kto mówi o przepychu wschodnim! Przepych wschodni błękitnie wobec przepychu tych panów, którzy zdobyli władzę przepychając się lokiami i kolanami. Prawdopodobnie wyraz „przepych” bierze swe źródło od przepychania się.

Gdy Cyrus odbudował świątynię w Jerozolimie, miał on powiedzieć: „Prześcignę cię, Salomonie!” O ileż słuszniej może to powiedzieć p. minister. Porównać tylko dwie cyfry: 60 i 33.000!

Bagatela!

Pojąć tylko nie mogę, jak pogodzić ten przepych z nazwą partii NSDAP, w której tliwi zarówno przymiotnik „socjalistyczny”, jak i „robotniczy”. Co socjalizm i co sprawa robotnicza ma wspólnego z 33.000 szturmowców, strzegących orszaku ślubnego p. ministra? Który to socjalista i który robotnik żeni się z takim przepychem? I który to socjalista i który robotnik może obłubieniom ofiarować dżadem z 35 dużych brylantów wraz z opowieścią do tego kolę i kolozymi wartości 100.000 marek niemieckich?

Kroniki mówią o tem, co ofiarował Salomon królowej Sabie za połączenie kamienia węgielnego pod obecną Abisynję, ale chyba nie więcej, niż p. minister swej obłubienicy.

Obsypana brylantami i innymi drogocennymi kwiatami młodzieńca mieni się tysiącem ognia, a na widok tych ognia raduje się serce obłubienicy...

„Skończony ceremonialny ślubny. Zamilkły śpiewy weselne. Pan młody wprowadza obłubienicę do swego domu, a obłubienica zatrzymuje się... weselny... wdycha ją... niesamowicie zapachy. A wówczas rycearz św. Grewela staje w pozie i w kostiumie syna parafialowego i śpiewa:

Nie waz się pytać, Emmo, Ni zdradą, ni podstępem, Dokąd prowadzi podziemny ten chód I czemu tu spaleniście czu...

ULTIMUS.

Jacob. Metody, zastosowane przy uprowadzeniu tego dziennikarza, wykazują dużo pokrewieństwa z bandytyzmem chicagowskim.

Jacob, emigrant polityczny, zamieszkały od 1931 r. w Strasburgu, był przed dojściem Hitlera do władzy, znany jako pacyfista i znawca spraw wojсковych. Z nieubłaganą konsekwencją i ostrością odkrywał i publikował dane o nielegalnym dozbrojeniu Niemiec. Zienawidzony przez kierownicze czynniki „Reichswehry”, został kilkakrotnie przez sądy niemieckie oskarżony o zdradę stanu, zdradę tajemnic wojskowych i t. p. Skazany na 6 miesięcy twierdzy, opuścił, po odsiedzeniu kary z końcem 1931 r. Niemcy, osiedlając się na stałe w Strasburgu. Tutaj Jacob prowadził dalej swoją działalność dziennikarską, wydając czasopismo „U.Z.D.” (Unabhängiger Zeitungsdiens) i współpracując w kilku dziennikach francuskich, w których ze zdwojoną ostrością, mając mężów zaufania w Niemczech, a temsamem solidny materiał informacyjny, odsłaniał kulisy i tajniki nielegalnych zbrojeń „Trzeciej Rzeszy”.

W lecie 1933 r. został Jacob, jako jeden z pierwszych, za swą działalność pozbawiony obywatelstwa niemieckiego. Od dłuższego już czasu tajna policja polityczna Rządu hitlerowskiego „Gestapo” („Geheime Staatspolizei”) czyniła przez swoich agentów wysiłki celem ściągnięcia Jacoba na terytorium niemieckie, aby go tam znanymi metodami „unieszkodliwić”. „Gestapo” zasypywał Jacoba listami, pełnymi bestjałskich gróźb. Oto próbka według „Quotidien”:

„Przedziej się później wpadnieś jednak w nasze ręce, a wtedy napewno nie skończysz zaszczytną śmiercią lojalnego przeciwnika, dostając 12 kul. Powoli Cię zamęczymy. Musisz krawać i pisać, jak zatruty szczer. Obetniemy Ci najpierw uszy, później nos, a w końcu Twój przeklęty, żydowski język”.

Nie bez podstawy są twierdzenia prasy szwajcarskiej, że działalność tajnej niemieckiej policji politycznej opiera się na współpracy „Auslanddeutscher Ortsgruppen” w Szwajcarii, które tutaj rozwijają intensywną działalność, szczególnie w Zurychu, gdzie wy-

dają własny organ „Der Reichsdeutsche”. Jak wielkiem jest oburzenie opinii publicznej Szwajcarii, świadczy o tem zdanie, którem znany publicysta w Bazylei kończy artykuł, w tej sprawie, w spokojnej „National Zeitung”:

„Jeśli podstępnie uprowadzony Jacob nie zostanie nam zwrócony, wtedy musimy skończyć z dalszym tolerowaniem narodo- „socjalistycznych” organizacji w Szwajcarii, wtedy musi nastąpić wydalenie tych wszystkich z granic Szwajcarii, którzy u nas uprawiali agitację narodo- „socjalistyczną”. Miotle do ręki, Helwecjo! Wymieć z podwórza liście, które wiatr z północy do twoich zagród wieje!!!”.

Jacob, nie zważając na pogróżki, czynił dalej swoje. Nie zdołał się jednak wywinąć ze zbyt misternie tym razem nastawionej sieci agentów tajnej policji niemieckiej, w której to sieci zginął.

L. SP.

Powieść napisana we śnie

W jednym z szpitali paryskich przebywa od kilku tygodni pewien pacjent ze złamaną nogą. Pacjent ten, jeden z mniej znanych pisarzy francuskich — odnacza się niezwykle apatją. W ciągu dnia trudno od niego wydobyć słowo. Kolo godz. 10-ej wieczorem pacjent zasypia i zapada w dziwny sen, w którym niezwykle dużo mówi. Jedną z dyktujących pielęgniarek zwróciła uwagę na to zjawisko i stwierdziła, że chory w czasie snu podawał dalszy ciąg powieści, której początek napisał przed złamaniem nogi. Dyktacja szpitala zaangażowała go porozumieniem się z chorym stenotypistką, która stenografuje zdania, wypowiadane przez pacjenta w czasie snu. Co dziwniejsze, że pacjent nie pamięta po przebudzeniu się ani słowa z tego, co dyktował we śnie. (ATE).

O dodatek komunalny dla pracowników miejskich w Łodzi

Pod naciskiem akcji pracowników miejskich w Łodzi, Rada Miejska o większości endeckiej, była zmuszona przyznać pracownikom 10% dodatek komu-

Przegląd prasy

ZJAWISKO NORMALNE.

„Czas” rozważa sprawę wyborów gdańskich i m. in. pisze:

„Teror” jest bronią ryzykowną i obosieczną i używanie tego środka ma zawsze w końcu ujemne następstwa dla tych, którzy się nią posługują. Przyjmując, że presja wyborcza ze strony Rządu jest zjawiskiem normalnym, a w pewnych okolicznościach nawet koniecznym, — używanie bojówek dla sterowania przeciwników ma wartość nader wątpliwą, — a bojowców zachęca do coraz dalej idących żądań i pretensyj, które nie mogą być realizowane bez wielkiej szkody dla moralnego autorytetu władz państwowych”.

Presja wyborcza ze strony Rządu jest zjawiskiem normalnym w obecnych a-normalnych czasach, oraz w państwach, gdzie panują anormalne stosunki. Czy organa państwowe stosują terror, czy też stosują presję przy pomocy aparatu administracyjnego lub skarbowego — wynik jest ten, że rezultat wyborów nie odpowiada ustosunkowaniu się sił w społeczeństwie i jest sfalszowany. We własnym interesie, oraz w interesie państwa leży, aby wybory odbywały się w atmosferze wolności i w krajach demokratycznych rządy nie wywierają presji na obywateli, lecz za jedyną swę zadanie uważają przestrzeganie, aby wybory odbywały się uczciwie i bez cudów. „Czasowi” dzisiaj uśmiecha się „normalne” zjawisko presji wyborczej ze strony Rządu, gdyż tylko tej okoliczności konserwatyści zawdzięczają, że mają swą reprezentację w Izbach. W innych warunkach „Czas” potępiłby presję na równi z terorem.

„ŻYJEMY W PAŃSTWIE SOCJALISTYCZNYM”.

Pod powyższym tytułem czytamy w „Słowie” artykuł, dowodzący, iż właściwie socjalizm został już u nas urzeczywistniony.

„Większość umysłów na świecie — to są umysły ptasie. Nie są one zdol-

ne pochwycić istoty zagadnień, wędzą i sądzą tylko etykiety. Ten sam człowiek, który ze zgrozą odrzuca bolszewickie pomysły, gotów je z entuzjazmem popierać, gdy mu się powie, że to jest program narodo- „socjalistyczny. Trudno przemycić hasła, ludzi, prawdziwą nazwę, ale łatwo — treść, program.

Większość konserwatystów na świecie — to są takie właśnie ptasie umysły. Walczyli tak zapamiętale z socjalistami, że nie spostrzegli się, jak wprowadzono niemal wszędzie ustrój socjalistyczny. Nieprawdopodobnie niski poziom wykształcenia ekonomicznego większości konserwatystów sprawił, że walcząc z socjalizmem, nie zrozumieli na czym on polega i jak go się w życie wprowadza. Rozumowali natomiast, że ażeby zwalczyć marksizm wystarczy niedopuszczyć socjalistów do władzy. Rzeczywistość wykazała całą złudność tego rozumowania. Rządzone przez socjalistów Szwecja, jest krajem dużo bardziej kapitalistycznym od pryncypialnie antymarksistowskich Niemiec, czy od faszystowskich Włoch. Te dwa kraje, zwłaszcza Niemcy, gospodarczo zdumiewająco upodobiły się do Związku Sowieckiego.

Dzisiaj wiemy, przynajmniej my — ekonomiści, że dla wprowadzenia socjalizmu, nie trzeba wcale Rządu robotniczo — włościańskiego, lecz, że istnieją tysiączne sposoby, by socjalizować gospodarstwo w sposób stopniowy i niewidoczny, lecz niemniej całkowity i skuteczny”.

Wszystko — dowodzi „Słowo” — prowadzi ku socjalizmowi, zarówno inflacja, jak i deflacja, zarówno przeciążenie podatkowe, jak i każde odstępstwo od wolnego handlu. W Polsce jeszcze nie jest socjalizm — tak dalece urzeczywistniany, jak w Niemczech — dowodzi „Słowo”.

Dalej pisze „Słowo”:

„Dr. Zweig, analizując wszystkie socjalistyczne elementy w gospodarce państw zachodnich, pociesza się tem, że im większe będzie ich natężenie, tem silniejsza będzie potem reakcja w kierunku liberalnym. Logika z tem przemawia. A jednak zazdrośnie p. Zweigowi optymizm. Historia bowiem — to pasmo wyczynów zbrodniarzy i warjatów, opisanych przez idjotów”.

Mam wrażenie, że ci ostatni w chwilach wolnych od pisania historii, piszą artykuły o urzeczywistnieniu socjalizmu w „Hitlerji”.

X. Y. Z.

DAJEMY WSZYSTKIM

możność korzystania z taniej i szybkiej renowacji obuwia

CENNIK

Męskie zel. zł. 2.25

Obcasy „ 1.10

Zelówki damskie . . . „ 1.60

Obcasy franc. damskie „ 0.60

Zelówki szyte o . . . „ 0.30 drożej

Zielowanie na poczekaniu za dopł. 10 %

Bezpłatny odbiór i dostawa obuwia do domów

Zakłady Mechanicznej Reparatcji Obuwia

„R A P I D”

Krak. Przedm. 27. Tel. 5.16.46

Wrażenia z wystawy w warszawskiej „Zachęcie”

W salonach „Zachęty” warszawskiej gości obecnie wystawa wybitnych artystów krakowskich z grupy „Sztuka”. Mimo ogromnej ilości barwnych płócien, przestęgających się w natężeniu kolorystycznym, mimo jaskrawej dekoracyjności malarstwa, rozlewności pejzaży i jedności nęgi ciała kobiecych — trudno się oprzeć wrażeniu jakiegoś smutku, nudy i pustki, więcej z tych beztrojskich obrazów.

Wynawazszy się z codziennych zajęć błądzi po tych salonach „szary” obywatel, szukając wytchnienia i jakiegoś szerszego oddechu w sztuce; szuka dzieła, któreby swoją treścią poruszyło żywej jego myśli i uczucie, które by barwą i linią przemawiało do jego wyobraźni i ucieszyło jakąś pokrewną nutą życiową, nutą której w szarzyźnie codziennej pracy, nie zauważa.

Tyle dzieł sztuki, tyle pracy i wysiłku i ani jednej kompozycji, w której by znalazła odbicie rzeczywistość polska, ta rzeczywistość codzienna nie oświetlona, w której odbija się praca, myśl i nadzieja milionów ludzi, wykluwających w wielkim, zbiorowym wysiłku przyszłość Polski.

Gdzież ta gigantyczna Gdynia, napawająca nas dumą, to Zagłębie Dąbrowskie czy Śląskie, gdzie praca rolnika,

robotnika, żołnierza czy mnóstwa innych zawodów; gdzie myśli, marzenia, smutki i radości 30 milionów obywateli, zaludniających Polskę i związanych wspólną troską o jej przyszłość?

Czy plastycy polscy nie widzą nic do kofa, oprócz nęgi ciała kobiecych, martwych natur i pejzaży? Błądzący w beznadziejnym smutku po tych obrazach wzrok widza, nie znajduje, niestety, odpowiedzi na to pytanie.

Jedno jest jasne. Mimo soczystej jaskrawości nie radują go te owoce i kwiaty, nie zachwycają wspaniałe mosiężne dzbany, nie wywołują podziwu ciała bez myślnych modelek i nie mówią te postacie z portretów, traktowane jako barwna plama lub jako dekoracja ścienne.

Wpatrzony w paletę i zahipnotyzowany grą kolorów na płótnie, nie widzi artysta współczesny nic poza celem czy sio technicznym i malarstwu. Środki artystycznej ekspresji, forma i barwa, które remi posługiwali się mistrze wszystkich wieków i mniejszych epok w sztuce dla wyrażenia jakiejś myśli indywidualnej czy społecznej — stały się celem samym w sobie, — ważkim i wymownym w cichej pracowni malarzkiej, lecz jakże bladym i dalekim od otaczającego nas życia, jakże nieskończonym obcym tym „szarym” żywym ludziom, patrzącym,

lecz nie nie zapatrzonym w te wszystkie obrazy.

Czy mistrze współcześni nie widzą i nie słyszą, że coraz mniejsza ilość współobywateli szuka wytchnienia po pracy w ich dziełach, że maleje nietylko ilość nabywców, ale i ilość tych, co choć rzadka szukają piękna w przybytkach sztuki, aby nasycić niem i nacieszyć wzrok i duszę?

Wylizyć tu dzieła wybitniejszych malarzy, którzyby wyróżniali się imponującą fakturą z morza szarzyzny, znaczący by pozbawić społecznego sensu krytykę.

To też operując ogólnikami zwrócić się chce uwagę zgromadzonych tu mistrzów, ich uczeni i epigonów na ich całkowite oderwanie od zainteresowań średniego widza. Negować duchowe potrzeby tego ostatniego artystom nie wolno pod groźbą utracenia zarówno kontaktu duchowego ze społeczeństwem jak i zupełnego ich oderwania się od gruntu rzeczywistego.

Jeśli ambicje tworzenia wielkich kompozycji figuralnych nie mogą z tych lub owych przyczyn przyswajać naszym wielkim „sławom” — niechże przynajmniej w małych rozmiarach malarstwa sztalugowego zawrą to minimum treści, jakie się w niej mieściło w okresie naszego pozytywizmu w literaturze i realizmu w malarstwie.

Inicjatywa malarstwa treściwego, emocjonalnego, wreszcie nasyconego myślą społeczną, czy ogólnoludzką, wyjść musi z szeregu, jeśli nie starszej, to najmłodszej generacji, tej, co idąc po

linii największego oporu w sztuce i życiu — odzwierciedli żywego ducha czasu w swych pracach.

Jesteśmy skłonni raczej nie widzieć wielu braków technicznych, związanych z trudnością kompozycji, braków, które czasami pracą przezwyciężyć można — niż godzić się z przeładowaniem formy, a nawet wysokim bardzo artystem przy całkowitej pustce treści.

Malarstwo polskie, które z płócien „Zachęty” chce do nas przemawiać, nie przekonywa nas zresztą nietylko jako treść, ale jako forma. Bezmyślnie twarze i ruchy nęgi kobiet, przeładowana i krzykliwa dekoracyjność martwych natur, pozbawione psychologizmu, zbiorowe i pojedyncze portrety — wszystko to wskazuje raczej na zanik dobrego smaku niż na kulturę formy.

Nieliczne wyjątki są tylko potwierdzeniem ogólnych obserwacji.

Nie byłaby społeczna krytyka, gdyby się nie powodowała troską o wysoki poziom sztuki. Nie byłaby też nią i wtedy, gdyby, powodując się tą troską, nie podkreślała z całym naciskiem, że artystom nie wolno — pod groźbą zupełnej izolacji — uciekać od rzeczywistości i od zagadnień z nią związanych, od tej rzeczywistości, której na imię jest nowobudująca się demokratyczna Polska.

Wspólny wysiłek przy tej budowie społecznej obowiązuje wszystkich obywateli, a w pierwszym rzędzie tych, co obdarzeni talentem lepiej widzą, czują i myślą od przeciętnego zapracowanego człowieka.

FRANCISZKA SZENKIEROWA.

Jules Verne był Polakiem

Znany pisarz francuski Jules Verne, którego dzieła dzięki bogatej, proroczej wprost fantazji są wciąż jeszcze ulubioną lekturą młodzieży, był, jak wykazały najnowsze badania, Polakiem. Prawdziwe jego nazwisko brzmi **Juliusz Olszewicz**. Urodził się on w 1826 r. nie w Nantes, jak podają źródła francuskie, a w Płocku. Rodzice jego wyemigrowali z 6-letnim dzieckiem do Francji, gdzie rychło oboje zmarli. Dziecko adoptowane zostało przez rodzinę Verne, zamieszkałą w Nantec i zapisane do ksiąg ludności tego miasta. Olszewicz uczęszczał do szkół francuskich pod nazwiskiem Jules Verne, pod którym rozbił się, jako jeden z najświetniejszych talentów literackich.

Wydawana w St. Zjednoczonych encyklopedia „The World Almanach” podawała zawsze obok nazwiska Jules Verne jego polskie nazwisko Juliusz Olszewicz. (ATE).

DZIAŁ LEKARSKI

Dr. BRAMS Weneryczna, skórne, płciowe przyjm. w swojej Lecznicy Nowy-Swiat 46 m. 22. 8 r. — 8 w.

Szczegóły porozumienia francusko-sowieckiego

Dobrze poinformowane koła polityczne w Paryżu podają następujące szczegóły co do porozumienia francusko-sowieckiego.

Sam schemat, co do którego zostało osiągnięte porozumienie, jest dość skomplikowany. Składa się on jedynie z części ogólnej, która służy za podstawę do bardziej szczegółowej konwencji. Przed wszystkim chodzi o zwrócenie się do Rady Ligi Narodów o wypowiedzenie się w drodze zalecenia za ponownym potwierdzeniem i wzmocnieniem art. 10, 16 i 17 protokołu dodatkowego.

Tekst dotyczący specjalnie Francji i Rosji składa się z 3 artykułów: w art. 1 oba kraje zobowiązują się do wzajemnego uznania tego zalecenia Rady. Art.

2 reguluje zagadnienie, przewidziane w par. 7 art. 15 protokołu dodatkowego, a mianowicie: prawa do działania w razie, gdyby nie mogło dojść do jednomyślnego zgody wszystkich członków Rady Ligi. Art. 3 dotyczy wreszcie par. 2 art. 16, mówiącego o zwróceniu się Rady do członków Ligi o zapewnienie siłami lądowymi, morskimi lub lotniczymi poszanowania zobowiązań, zaciągniętych względem Ligi Narodów.

Takie są podstawy prawne konwencji francusko-sowieckiej. Pozostają jeszcze do sprecyzowania w niektórych punktach pewne szczegóły.

Wychodząc z zalecenia Rady Ligi Narodów, podstawa prawna tej konwencji jest w całości zawarta w ramach zobowiązań, wynikających z protokołu dodatkowego i oczywiście jest otwarta dla wszystkich państw, gdyż jest ona przewidziana jedynie w braku zbiorowego paktu w Europie Wschodniej. (PAT)

W międzynarodowych kołach politycznych Paryża utrzymuje się przekonanie, że prawdopodobnie zawarcie układu francusko-sowieckiego pociągnie za sobą podpisanie identycznej konwencji między Czechosłowacją a ZSSR.

Bezrobotnym nie daje się pracy ale wzywa się ich do robienia „tłumu”... Jak to jest w Zamościu

(Kor. własna).

Jeszcze nigdy nie było w Zamościu tylu bezrobotnych co za rządów „sanacyjnych”. Poprzednie Rady Miejskie stały się troszczyć zagadnieniem bezrobocia i w miarę możliwości szły bez-

robotnym z pomocą. Bezrobotni otrzymywali bądź pracę bądź zapomogę.

Obecni władcy „sanacyjni”, mając większość w radzie miejskiej, nie myślą o tym, iż setki wynędzniałych i bezdomnych ludzi całymi dniami wyczekują koło Magistratu, aby otrzymać jakąś pracę. Cały wysiłek „sanacja” w Zamościu skierowała na „połów bezrobotnych”. Zamiast dać im pracę, albo zapomogi, macherzy „sanacyjni” zapisują bezrobotnych do „związku rezerwistów”, dają im mundury i każą defilować podczas wszystkich galówek, jak to zdarzyło się ostatnio. Bezrobotni defilowali na rozkaz „sanacji” na cześć

Zemsta hitlerowców

W środę rano w zakładzie karnym w Ploetzensee stracono dwóch komunistów Epsteina i Zieglera, skazanych na śmierć za udział w zabiciu Horsta Wessela. Sprawa ta była w r. 1930 rozpatrywana przez sąd przysięgłych, który wówczas wszystkich oskarżonych skazał na długoletnie więzienie za zwykłe zabójstwo. (PAT)

Otrucie się w więzieniu?

Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: B. poseł komunistyczny Ryszard Schulz, skazany z wyroku sądu przysięgłych na śmierć za zabójstwo syna, popełnił w więzieniu w Świdnicy samobójstwo przez zażycie trucizny. Schulz zmarł w środę z rana. (PAT.).

Wiadomości Sportowe

Boks

ZARZĄD WOZB DOMAGA SIĘ UNIEWAŻNIENIA MISTRZOSTW POLSKI. Zarząd Warsz. Okr. Zw. Bokserskiego uchwalił zgłosić wniosek o unieważnienie bokserskich mistrzostw Polski. W motywacji zarząd WOZB zwraca uwagę na stronniczość sędziów punktowych, zwłaszcza w walkach Sobkowiak — Czortek, Seweryniak — Misiurów, Szymura — Doroba, nieprzychylnie wyznaczenie sędziów punktowych, tendencyjne niedopuszczenie do walki Krzemińskiego i Wystracha, a dopuszczenie Sipińskiego z rozbitą ręką, nieprzychylnie nastawienie widowni, przez co walki odbywały się w warunkach niemożliwych i t. p.

ZMIANA SKŁADU BOKSERSKIEJ REPR. WARSZAWY. Skład bokserskiej reprezentacji Warszawy na mecz z Łodzią 14 b. m. w Cirkusie został nieco zmieniony, gdyż w miejsce Rotholca w wadze koguciej wystawiony został „Teddy”. Do Lublina na mecz z repr. Lublina (14 b. m.) w wadze muszej jedzie Rundstein, a w wadze koguciej Wieczorek zamiast Maleckiego.

ŁÓDŹ PRZED MECZEM Z WARSZAWĄ. Skład reprezentacji Łodzi na mecz bokserski z Warszawą w nadchodzącą niedzielę zostanie ustalony w dniu jutrzejszym. Pewnym jest, że w wadze muszej walczyć będzie Głuba, w koguciej Spodkiewicz, w piórkowej Leszczyński, w lekkiej Woźniakiewicz, w półśredniej Durkowski. W pozostałych wagach kandydaci nie zostali zdecydowani.

NIEMCY — WĘGRY W BOKSIE. W nadchodzącą sobotę w Budapeszcie mecz bokserski Niemcy — Węgry o puchar Europy środkowej.

Związek węgierski wyznaczył nast. skład swojej reprezentacji: Enekes II — Kubinyi — Szabo — Frigyes — Harangi — Varga — Szigeti — Gaspar.

Kolarstwo

CZY W. T. C. WYSTĄPI Z PZTK? Najstarsze i największe Towarzystwo Kolarskie w Polsce, a mianowicie — Warszawskie T-stwo Cyklistów, czuje się głęboko dotknięte zawieszeniem przez Pol. Zw. Tow. Kolarskich, uważając zawieszenie to za moralnie nieuzasadnione, a formalnie — bez dostatecznych podstaw prawnych.

Jak się dowiadujemy, W. T. C., nie osiągnąwszy rezultatu w swoich usiłowaniach bezpośredniego załatwienia sprawy w zarządzie PZTK, zamierza zgłosić swoje wystąpienie ze Związku i swoją dalszą pracę kolarską szerzyć poza ramami Związku.

Miejmy nadzieję, że do wystąpienia tego nie dopuszczą czynniki, zainteresowane w pomyślnym rozwoju naszego sportu kolarskiego.

Piłkarska

SOBOTNI CZWÓRMECZ PIŁKARSKI. W sobotę na boisku Skry rozegrany zostanie czwórmecz piłkarski przy czym o godz. 14 grają Makabi — Żar, a godz. 16 Hapoel — Czarni.

Dogrywka Gwiazda — Elektryczność została przełożona na inny termin. PIŁKARSKA DRUŻYNA OLIMPIJSKA JUŻ ZESTAWIONA. Kapitan związkowy PZPN, p. Kaluza zestawiał w dniu wczorajszym skład piłkarskiej drużyny olimpijskiej. W skład tej drużyny weszło 29 graczy, zamiast 26-ciu przewidzianych przez Polski Komitet Olimpijski.

Skład drużyny olimpijskiej wygląda następująco:

Kuch — Dziwisz, Urban, Gemza, Peterrek, Wilimowski, Wodarz.

Wisła — Kotlarczyk, Kotlarczyk II, Artur.

Cracovia — Pajak, Mysiak, Kisielewski II.

Garbarnia — Riesner, Pazurek, Haliszka, Wilczkiewicz.

Legia — Martyna, Łysakowski, Nawrot.

Polonia — Bułanow, Szczepaniak.

Pogon — Albański, Matjas II, Niechciol.

Warta — Fontowicz, Szerfke.

L. K. S. — Król.

Podgórze — Kozewara.

Naprzód Lipiny — Michalski.

W ciągu sezonu nastąpią w składzie drużyny liczne zmiany, tak, że na centralny oboz treningowy, który odbędzie się w sierpniu w Warszawie dokonany zostanie ponowny wybór zawodników.

JEDRZEJEWSKA WYJECHAŁA DO RZYMU. Wczoraj wieczorem wyjechała do Rzymu na międzynarodowe mistrzostwa Włoch najlepsza nasza tenisistka, Jadwiga Jedrzejevska.

Mistrzostwa rozpoczynają się w najbliższy poniedziałek, 15 bm. Turniej tenisowy w grze pojedynczej pań zgromadzi w Rzymie najsilniejszą konkurencję europejską.

Ping-Pong

MIEDZYNARODOWY TURNIEJ PING-PONGOWY W WARSZAWIE. Międzynarodowy turniej ping-pongowy warszawskiej Hasmoniej, drużynowego mistrza Polski, odbędzie się definitywnie 28 b. m. w stolicy.

Udział w turnieju wezmą: węgier Szabados, b. mistrz świata, austriacy: Liebster i Kohn oraz najlepsi zawodnicy polscy z Finkelsteinem, Lewenhertzem i Pohorylsem na czele.

Sport w Rosji Sowieckiej

DO ARCHANGIELSKA przybyło 5 uczestników biegu narciarskiego Bajkał — Murmańsk. Przebyli oni 7850 km. w ciągu 121 dni w warunkach niezwykle trudnych, a mimo to są oni w dobrej formie.

Warunki na odcinku pomiędzy Bajkałem a Leną były niezwykle ciężkie. Narciarze byli zmuszeni niejednokrotnie posuwać się po zupełnie bezdrożach, nie spotykając na przestrzeni 100 — 200 km. żywej ludzkiej. Przebyli oni przestrzeń 400 km. przez okolice zupełnie niezamieszkałe. Poza kręgiem polarnym pomiędzy ujściem Jeniseju i Obi narciarze musieli obchodzić pod gołym niebem.

Zapowiedź zmian w polityce amerykańskiej

Prezydent Ameryki Roosevelt odbył dłuższą rozmowę z sekretarzem stanu Hullem. Przebieg rozmowy, która dotyczyła polityki zagranicznej, jest trzymany w ścisłej tajemnicy. Jak wiadomo, prezydent Roosevelt zapowiedział niedawno, że zwróci się do Kongresu z oświadczeniem, w którym będzie się domagał pełnomocnictw dla zmiany amerykańskiej polityki neutralności. Koła dobrze poinformowane twierdzą, że Stany Zjednoczone zrezygnują z wolności mórza, a w pierwszym rzędzie z prowadzenia handlu przez państwa neutralne

Za sprzyjanie Venizelosowi

Z Aten donoszą: Ministerjum Spraw Zagranicznych powzięło decyzję w sprawie zmian w greckim korpusie dyplomatycznym. Wszyscy dyplomaci, podejrzani o tajne sympatie do Venizelosa, zostaną odwołani. Według krążących pogłosek w pierwszym rzędzie odwołani będą m. in. poseł w Warszawie, Politis, poseł w Sofii — Kollas, poseł w Moskwie — Polichroniades i stały delegat przy Lidze Narodów, Raphael. (PAT)

Królewska pompa podczas ślubu Goeringa

Stolica Niemiec stała w środę pod znakiem wielkich uroczystości z okazji zaślubin premiera pruskiego Goeringa z artystką teatrów państwowych Emma Sonnemann. Akt ten odbył się z wielkim przepychem. Ulice, któremi przejeżdżał orszak weselny, zamknął podwójny szpaler, złożony z 33 tysięcy członków szturmówek oraz innych formacji narodowo-socjalistycznych.

W godzinach popołudniowych krążyło nad miastem kilkanaście eskadr samolotów. (PAT)

„As” szpiegostwa niemieckiego ujęty

Prasa paryska obszernie omawia sprawę aresztowania niejakiego Edwarda Bernhubera, Niemca, oskarżonego o uprawianie szpiegostwa. Dzienniki twierdzą, iż w tym wypadku władze policyjne ujęły w swe ręce jednego z najbardziej czynnych asów wywiadu niemieckiego we Francji. (PAT)

Wobec rewelacji prasy francuskiej na temat działalności szpiegowskiej Bernhubera, agencja Havas informuje, że aresztowanie nastąpiło już dawno, mianowicie 12 marca. Prasa paryska jednakże dowiedziała się o tym fakcie dopiero w środę. Bernhuber, jak się okazało, jest oficerem austriackim, a nie niemieckim, jak to donosiły dzienniki. (PAT).

Katastrofa na chińskiej kopalni

Z Szanghaju donoszą: W kopalni Fu-Shun koło Szanghaju-Kwai wydarzyła się wielka eksplozja. Z zaspanego szybu węglowego wydobyto dotychczas zwłoki 10 górników oraz 50 górników ciężko rannych. (ATE)

Wybory w Częstochowskiej Radzie Miejskiej

(Kor. własna).

W dniu 3 b. m. odbyło się trzecie posiedzenie Rady Miejskiej, które otworzył z dwugodzinnym opóźnieniem, gdyż zamiast 48 stawili się... 49 radnych! Trudność tę starano się w łonie samej „sanacji” załatwić, lecz nic z tego nie wyszło. Na wstępie radny poseł dr. Bieluchowski („sanacja”) zaatakował tymczasowego prezydenta, p. Mackiewicz, na jakiej podstawie pozbawił mandatu radnego Kurkowskiego, i powołał zastępcę Kobielskiego; w odpowiedzi na tę interwencję, p. Mackiewicz począł odczytywać reskrypt wojewody o zarządzeniu zebrań Rady, a w końcu dodał, iż co się tyczy radnego Kurkowskiego, uczynił to na podstawie odcinka wymeldowania z Ubezpieczalni (!!).

Ponieważ na dwukrotnych posiedzeniach nie dopuszczono do wyboru całego Zarządu (w sprawie czego frakcja radnych PPS złożyła protest do Województwa), przeto tow. Kaźmierczak zażądał kategorycznego wyjaśnienia oraz wyczerpania całego porządku dziennego, t. j. wyborów łącznie z ławnikami, czemu stało się zadość.

Na przewodniczącego zgłoszono kandydaturę dr. Mikulskiego (przez p. Mackiewicz) i tow. Henryka Janotę (przez frakcję PPS). W głosowaniu przeszedł większością głosów dr. Mikulski.

Na prezydenta „sanacja” zgłosiła większość głosów p. Mackiewicz, dotychczasowego prezydenta, a narodowcy — adw. Zawadzkiego.

Ponieważ p. Mackiewicz nie podpisał deklaracji, powstało zamieszanie, biegająca do kandydata na stolec stałego prezydenta, ba... nawet przewodniczący zarządził przerwę w obradach, lecz nic z tego nie wyszło i lista z panem Mackiewiczem została unieważniona. Siedział on blady i smutny, wzmacniany na duchu przez wicestarostę, p. Bielawkę. Wobec wycofania przez endecków drugiego kandydata, p. Zawadzkiego, prezydium stwierdziło, iż Rada nie dokonała wyborów prezydenta.

Zgłoszony przez frakcję radnych PPS kandydat, tow. prof. J. Dziuba, otrzymał w dwukrotnym głosowaniu 20 głosów (frakcja PPS posiada własnych tylko 12).

Ostrzeżenie

Ze Zw. Zaw. Rob. Rolnych w Inowrocławiu donoszą, że były instruktor Oddziału Jan Zarębski, który za skradzenie związkowych pieniędzy został zasądzony przez Sąd Grodzki w Inowrocławiu na 3 miesiące więzienia, w tych dniach został przyjęty przez ZZZ. na pracownika na ten sam teren dla robotników rolnych.

Przed J. Zarębskim, obecnym pracownikiem ZZZ, ostrzegamy członków i robotników rolnych.

ale wobec wymaganych 25 — nie przeszedł. Kandydat endecki otrzymał 13 głosów.

Wybory ławników odbyły się już bez trudności, gdyż według proporcji, a więc BB 2 ławników, PPS 1, „Narodowcy 1 i Żydzi 1. Z ramienia PPS został wybrany tow. J. Kaźmierczak.

Przed zamknięciem posiedzenia tow. Kaźmierczak, imieniem frakcji PPS zgłosił następujący wniosek nagły:

„Od trzech tygodni robotnicy Papierni bohaterko walczą o prawa do pracy i chleba. Stanowisko władza przeuleka wycieńczając robotników walkę. Zważywszy, że Rada Miejska nie może być obojętną na losy kilkuset

Wracają czasy „średniowiecza”

Nieprawdopodobne warunki pracy w cegielni łomżyńskiej

(Kor. własna).

Warunki pracy i płacy większości robotników w Łomży żywo przypominają czasy niewolnictwa robotniczego w okresie powstawania kapitalizmu.

Przoduje jednak u nas w wyzysku i okropnych warunkach pracy oślawiona cegielnia Brzezińskiego. Gdy poranne wstają zorze (godz. 2-ga w nocy) mieszkańcy Łomży widzą śpieszące z zawniami kami pod pachą cienie — to robotnicy cegielni. Pracują po 18 godzin na dobę, odcierają widując swe rodziny tylko w niedzielę i święta. Nieraz nowi policjanci, nie obeznani jeszcze z miejscowymi „warunkami pracy”, tropią śpieszących do pracy robotników, biorąc ich za złodziei, udających się na „nocną robotę”.

Kwalifikowani kaflarze otrzymują po 2,7 grosza od kafla, co daje im możliwość wyrobienia na dobę do 3 zł. 50 gr. niefachowi robotnicy otrzymują po zł. 1,30, zaś kobiety po 90 gr. dziennie. Warto nadmienić, że poza Łomżą kaflarze otrzymują za kafel od 8 do 10 groszy, a więc od 300 do 400% więcej.

Ustawodawstwo socjalne zostało skasowane, urlopów niema, ciężarne kobiety nie są zwalniane przed i po porodzie, książek obrachunkowych robotnicy nie posiadają.

Warunki sanitarne są okropne: praca wykonywana jest przy temperaturze 40 stopni, często z gorącą zapalającą się wodą; wody gotowanej, ani surowej do picia niema, robotnicy piją brudną wodę od maszyn; także niema umywalni. O warunkach pracy świadczy fakt, że wszyscy robotnicy kaflarni są zwaniani od służby wojskowej, jako chorzy na oczy i piersi. Ostatnio z 10 poborowych pracowników kaflarni ani jeden nie został przyjęty do wojska; bardzo często

obywateli i ich rodzin. Frakcja Radnych PPS zwraca się do Zarządu Miasta o interwencję u czynników decydujących, celem złamania egoistycznego uporu jednostki i ratowania strajkujących robotników od głodu i wycieńczenia”.

W dyskusji zabierali głos tow. tow. Kaźmierczak i Al. Dąbrowski. „Sanacyjni” radni siedzieli z opuszczonymi głowami. W zakończeniu przewodniczący zebrania, dr. Mikulski, zapewnił radnych, iż oświadczenie o tymczasowym prezydenturze i starości, celem pozytywnego załatwienia sprawy.

Na tem posiedzenie zakończono.

zdarzają się wypadki utraty wzroku, a nawet pomieszczenia zmysłów.

Stosunki w cegielni panują „patriarchalne”, robotnicy, zobaczywszy zdaleka „pana dziedzica”, zdejmują czapki i z odkrytymi głowami na baczność oczekują przejścia swego „chlebobdawcy”; są także wystawcami weksli p. Brzezińskiego, zaś pożyczka narodowa, subskrybowana przez właściciela cegielni, była rozłożona na wszystkich robotników, przyczem pracodawca odkupywał o 1 robotników swą własną pożyczkę, za połowę ceny.

Gdy zdarzy się, że do biura cegielni przyjdzie Inspektor Pracy, właściciel dyrektorem udaje się oświadczyć p. robotników, i pod presją zwolnienia z pracy wybierają kilku takich, którzy zgadzają się „na wszystko”, przeprowadzają z nimi lekcję odpowiedzi, jakie mają udzielać Inspektorowi — i tak wyuczonych wprowadzają do biura, gdzie ci recytują przed Inspektorem Pracy, jak pacierz: „mamy 8-godz. dzień pracy, urlopy, dobre zarobki, jesteśmy zadowoleni z warunków pracy” i t. p. — poczem właściciel cegielni, zadowolony z wyniku inspekcji, zaś Inspektor Pracy „z idealnych warunków pracy” — wracają do swych zajęć — i wszystko pozostaje po staremu.

Nic więc dziwnego, że p. Brzeziński, dowiedziawszy się o organizowaniu Związku Rob. Budowlanych, zupełnie szczerze oświadczył jednemu z robotników: „Nie przyjmę was do pracy, bo jesteście za mądrzy, przeszkadzacie mi w wyzyskiwaniu robotników, uświadamiając ich i organizując w Związku. Jutro wszystkich mądrzejszych robotników z pracy zwolnię”.

Dzieje się to w roku pańskim 1935, dziewiątym roku ery „sanacyjnej”.

Listy do Redakcji

„Rembertowska łamigłówka“
Jak się odbyły „wybory“ w Rembertowie?

W dn. 26 marca zamieściliśmy artykuł p. t. „Rembertowska łamigłówka“, omawiający nieprawdopodobne stosunki, panujące w tym mieście. Na artykuł ten zareagował „po swojemu“ „Front Robotniczy“. Wczoraj otrzymaliśmy w tej sprawie list od b. wójty gminy Wawer, St. Pienkosa, który, stwierdzając lojalnie własną ciężką winę, odsłania zarazem okoliczności, w jakich popełnił defraudację na rzecz... ZZZ. Red.

W związku z ukazaniem się w „Frontie Robotniczym“ z dn. 7 kwietnia artykułu p. t. „Rembertowska łamigłówka“ — Bzdury „Robotnika“, w którym to artykule pozwolono sobie znęcać się i używać dowoli na mejskiej osobie, — dla sprostowania i zdemaskowania kłamstw tam zawartych, proszę o wydrukowanie niniejszego listu:

Nigdy nie przypuszczałem, że dostąpię „zaszczytu“ umieszczenia aż jedenaście razy mego nazwiska na łamach tak „poczytnego pisma“ jak „Front Robotniczy“. A że to się stało, więc muszę sprostować „małe pomyłki“ zawarte we wspomnianym artykule. Prawda jest, — że przebywałem w więzieniu przez 8 miesięcy i że miałem sprawę o przywłaszczenie gminnych pieniędzy w sumie 4.562 zł. Z tej sumy pięćset kilkadziesiąt złotych było moją własnością z tytułu należnych mi od gminy procentów i kosztów egzekucyjnych, na co posiadam dowody. Ale niestety! Prawda jest i to, że lwią część tych przywłaszczonych pieniędzy wydałem w ostatnich wyborach samorządowych na agilitację listy nr. 2, która była listą Z. Z. Wiedza o tem dobrze: generalny sekretarz Zw. Rob. Bud. (ZZZ.) p. Pluskowski, mianowany członkiem Zarządu Głównego, obecny wójt gminy Wawer Dionizy Zdziszynski i inni stojący u steru Zw. Zaw. Rob. Przem. Budowl. ZZZ. Rezultat tego: ZZZ. odniósł sukces wyborczy, D. Zdziszynski został wójtą z ramienia ZZZ. z dobrej płatną pensją, mnie zaś w udziale z tej imprezy przypadło 8 miesięcy więzienia — głód i niedza, ponieważ moja rodzina i wytykanie mnie palcem jako „skompromitowanego“ przez „Front Robotniczy“.

czy. O tem, jak i co było, — wie każdy mieszkaniec gminy Wawer jej okolic i ma o tem wyrobione zdanie.

Zadowolony jestem, że ze mną los dość łagodnie się obszedł. Takich Penkosa jest pokaźna liczba, która dość wymownie obciąża konto moralne ZZZ., od czasu do czasu ukazując się w publicznym rzeczywiście wójtów wywawcza dość sprytnie maskowana ideologia ZZZ. Sądzę, że to będzie dostateczną odpowiedzią na ataki we „Frontie“ i nie będę zmuszony poruszać osób, znajdujących się w ZZZ. przeszłości, zacytować od Pabianic poprzez Karłowkę, Rembertów, Związek Robotników Rolnych i Leśnych i Drobnych Rolników, Loterję i wszystko to dokumentować.

Nieprawdą jest, jakoby inicjatywa przejścia do Związku Klasowego robotników rembertowskich wysłała odemnie, natomiast prawdą jest, że po odbyciu przeze mnie kary, członkowie Zarządu oddziału ZZZ. w Rembertowie w osobach wiceprzewodniczący Turczyński (dotychczasowy członek Sądu Związkowego przy Zarządzie Gł. Zw. Bud. ZZZ.), gospodarz lokalu Fijewski, skarbnik Stradowski i inni kilkakrotnie zwracali się do mnie o współpracę, gdyż nie odpowiadali im mianowani dyktatorzy i po zdobyciu doświadczeń wysłała inicjatywa od samych robotników przejścia do Związku Klasowego. Na zebraniu zwołanym przez mianowanego przewodniczącego wójta gminy D. Zdziszynskiego w liczbie 38 osób (według listy obecności), robotnicy obalili dyktatorów, wybrali nowy Zarząd i gremjalnie przeszli do Związku Klasowego. Nieprawdą jest jakoby był z ZZZ. usunięty, natomiast prawdą jest, że byłem jego członkiem i przewodniczącym oddziału w Rembertowie od dn. 14 lutego 1932 roku, byłem członkiem Zarządu Głównego Zw. Zaw. Rob. Bud. ZZZ. i to nigdy nie mianowałem, a wybieraniem przez robotników.

W dniu 31 stycznia 1934 roku z datą wsteczna o dziesięć dni w lokalu Zarządu Głównego napisałem zadatowałem i złożyłem zrzeczenie się z tych godności i z ZZZ. wystąpiłem, bo już miałem go dosyć (jak było widać o tem dobrze p. Pluskowski, p. Zdziszynski, oraz

sekretarz warszawskiego oddziału, który pisał na maszynie dla mnie pokwitowanie na wniesione zrzeczenie, p. Pencik). Na moje miejsce członka Zarządu Głównego i przewodniczącego oddziału w Rembertowie, został wbrew woli robotników mianowany p. D. Zdziszynski, który nigdy przedtem członkiem nie był, a został nim o miesiąc później po mianowaniu (bo tak było trzeba, chcąc być wójtą).

Sądzę, że to dostatecznie wystarczy dla scharakteryzowania wartości etycznych tych panów, którzy po przez wtrącanie do władzy poszczególnych jednostek, łamanie spójności i jednolitych organizacji robotniczych, temi drogami zdobywają „sukcesy“ i nowe stanowiska w hierarchii społecznej.

STANISŁAW PIENKOS.

Rembertów, dn. 9.4. 1935 roku.

Baczność krawcy!

Ostrzegamy wszystkich pracowników Odzieżowych (krawców), przyjeżdżających do Zakopanego, by omiaili firmę p. A. St. Wilczyńskiego, ponieważ w powyższej firmie pracownicy strajkują.

O naprawienie krzywdy
starym robotnikom reżni

W tych dniach Dyrekcja reżni powiadomiła 60 byłych pracowników, którzy pobierają od 1% roku zasiłki emerytalne w wysokości zł. 125 miesięcznie, iż zgodnie z uchwałą Zarządu miasta, tych zasiłków więcej nie będą pobierać.

21-go stycznia roku zeszłego, po usilnych staraniach i walkach socjalistycznych ławników, poprzedni magistrat, którego zresztą również nie można było posadzić o zbyt wielką przyjaźń dla swych pracowników, uchwalił: iż wszyscy robotnicy, którzy osiągnęli lat 60, lub zostali zdyskwalifikowani do pracy przez komisję lekarską, będą otrzymywać stały zasiłek w wysokości zł. 5 za

Wiadomości z całej
PolskiRATUJMY NASZE DZIECI PRZED
DEPRESJĄ!

W Stanisławowie zaszedł wstrząsający wypadek samobójstwa 15-letniej dziewczynki: Leokadii Szczerbanówny, córka urzędnika Mon. Spiry. w Horzanie otruła się kwasem solnym i, mimo natychmiastowego ratunku, zmarła po kilku godzinach. Dziewczynka pozostawiła około 40 listów pożegnalnych.

ZBRODNIĄ FABRYKANTÓW
SAMOGONKI, OPIOILI NIELETNIE
DZIECI.

8-letni Bolesław Barcewicz, mieszkający w Stanisławowie, pow. wileńskiego razem z rówieśnikami łowił w nocy ryby i spozstrzegł w lesie ogień. Gdy chłopcy udali się do lasu, spotkali dwu nieznanych osobników, którzy pedzili samogonkę. „Fabrykant“, nie chcąc by chłopcy zdradzili ich, poczęstował ich samogonką. Wracający przez Wąję pijani chłopcy wyrócili; łódź, Barcewicz utonął, a jego kolega uratował się.

MASZYNIŚTA I ZWROTNICZY
ZAPOBIEGLI STRASZNEJ
KATASTROFIE.

Na szlaku kolejowym Bydgoszcz — Nakło — Piła, wskutek późniejszego na stawiania semafora, pociąg osobowy wyjechał z Nakła w stronę Gniezna, mi-

mo, że w tym czasie spodziewano było nadejścia kurlera. Widząc groźną sytuację, zwrotniczy w ostatniej chwili skierował pociąg osobowy na boczny, pólny tor.

W kilnaście sekund potem wpadł pociąg pociąg.

Trudno wprost wyobrazić sobie, co by się stało, gdyby na krzyżówce dwa pociągi, wypełnione pasażerami, zderzyły się.

Pociąg osobowy, na bocznym torze zatrzymał się z szczęściem przed zapora i przez to uniknięto ewentualnego wykoślenia.

Zimna krew zwrotniczego i maszynisty pociągu osobowego, uratowały niechybnie życie wielu ludzi obu pociągów.

ZYRADÓW OTRZYMAŁ WIELKIE
ZAMÓWIENIA.

Zakłady Zyrardowskie przystąpiły do wykonania nowych zamówień, które umożliwiają utrzymanie stanu zatrudnienia przez cały sezon wiosenny i letni. M. in. Zyrardów otrzymał dostawę 700.000 worków lnianych, przeznaczonych dla cukrowni w Polsce. Worki te dostarczone mają być dla cukru eksportowego zagranicę. Wartość zamówienia wynosi 1.300.000 zł.

ARESZTOWANIE B. DYREKTORA
K. K. O. W ŁUCKU.

Z polecenia sądownego śledczego w Łucku aresztowano b. kierownika wydziału finansowego przy zarządzie miejskim w Łucku, a jednocześnie dyrektora miejskiej Komunalnej Kasy Oszczędności, Aleksandra Klimko.

Aresztowany stał długi czas na czele finansów miejskich w Łucku i jako taki naraził miasto przez różne oszukiwane manipulacje na olbrzymiej stracie. Mimo, iż nadużycia te wyszły już dawno na jaw i zarząd miejski jeszcze przed mniej więcej dwoma laty uchwalił pociągnąć Klimkę do odpowiedzialności karnej sprawą to dopiero teraz znalazła się na właściwej drodze.

Aresztowanie wywołało w mieście wielką sensację, zwłaszcza, że stoi w ścisłym związku z aresztowaniem poprzednio wicedyrektora wymienionej kasy Dawego.

Pełna tabela loterii

1-szy dzień ciągnięcia III-ej klasy Loterii Państw.

I i II ciągnięcie
Główne wygrane

Zł. 10.000 — 14821 12087 104200

141807

Zł. 5.000 — 34946 35639 55975

103700

Zł. 2.000 — 35870

Zł. 1.000 — 31081 151038 179977

Zł. 500 — 49993 93340 94438

116579 125479 145316 148074 172398

Zł. 400 — 2175 9649 14743 38664

72298 76078 94207 111782 135383

139717 143277 154098 168489 183318

Zł. 300 — 195 1424 17377 37613

28432 46579 55304 56723 61209

73051 95216 101143 119448 141268

154153 154239 156988 157638 158142

159090 168978 176666 177913 180277

Zł. 250 — 689 4168 9477 21245

80747 87887 49107 49581 49727

49771 49986 54585 58629 70003

71498 72645 81000 85192 92068

101012 102953 111217 118999 117528

126650 136181 137124 151069 153043

154481 154789 161628 162564 164343

168728 174878 177895 180298

Wygrane po 50 zł.

77 493 818 30 1343 696 887 2094

709 3107 960 4202 511 5270 676 6175

506 19 995 7209 18 377 740 8153 293

422 593 854 9435 44 598 11132 70 315

78 565 12313 603 818 922 13417 3032

15980 17624 703 874 80 930 19143

20167 208 682 888 21250 967 22475

790 23231 24189 442 25596 999 26294

312 611 70 733 27008 182 595 783

28026 941 29113 96 670 30254 797

31674 799 33471 34882 982 35204 345

453 788 36067 291 729 37081 963

38762 83 39011 334 408 745 93

40095 390 870 71 985 41137 275 99

340 452 914 25 42077 199 43552 760 77

44771 937 45122 268 80 450 561 46007

91 180 419 606 828 47561 843 48009

49035 14976 50558 51107 267 349 485

509 590 52393 838 53380 953 54316 641

766

55004 17 189 242 578 77 56046 157

480 952 57183 422 58006 120 211 347

571 619 798 912 59388 60068 237 95

474 569 706 538 61427 82 815 62617

920 63108 290 671 821 64309 948

65427 66284 752 67012 68208 602 967

69205 503 80 70224 480 590 783

71280 567 677 802 72772 74511

100282 452 101107 805 102128 230

78 333 464 557 90 928 103862 104354

527 722 105057 183 686 881 39

107691 767 108119 395 577 845 979

109347 697 110947 111173 78 447

11226 241 486 616 881 944 56 113045

956

114132 996 115253 474 633 856

116041 435 98 816 117026 163 332 90

508 85 724 118343 119229 538 942

121523 620 92 834 122343 123613

124155 832 923 31 125138 30 856 900

60 127399 128018 703 35 884 129176

130601 797 869 131087 332 609

132444 133145 454 617 134123 481

135268 477 137038 241 408 734 78

138149 296 378 491 139516 636

140454 141182 486 729 142273

143008 243 388 144296 613 749 807

145397 663 146048 451 71 867 147333

148066 563 68 728 149780

150299 651 151230 327 152090 98

853 391 153522 26 926 154079 466 715

825 156167 157109 869 966 158154 249

876 159239 343 822 965

160479 509 57 920 163163 309 637

165005 47 800 577 166814 167862

598 981 168065 117 454 572 646

169114 338 508 876 951

170187 171058 149 477 172648

173079 579 606 174485 710 933

175264 780 998 176086 285 889

177182 439 882 178223 960 170171

708 83

180052 226 469 520 181639 53 711

182225 368 426 51 718 183840 707

87 184212

184212

184212

184212

184212

184212

184212

184212

184212

184212

184212

184212

184212

60150 61181 430 986 62127 496 611

82 955 88 63007 422 78 528 855 929

64362 65383 457 685 726 822 66227

68 758 897 984 94 67271 331 437 933

68147 328 482 915 69104 95 699 706

885 961 98 70705 9 905 71261 319

711 42 878 940 78001 76 493 79083

158 615 92 760 80013 285 596 81226

289 478 521 65 820 52 32060 962 613

84244 552 834 85047 423 531 86044

686 87392 588 668 88168 485 563 641

90130 287 559 74 91297 92272 535

652 978 93298 322 435 587 94085

627 53 95216 589 96164 408 42 970

97640 98340 509 78 99051 285 302

78 601 918 100021 289 784 101198

229 938 473 761 800 998 102249 888

488 633 61 103725 54 104336 447 727

105422 875 105007 128 64 654 988

107402 108303 19 557 682 223 77

109167 609 16 110637 641 908 111011

503 692 112394 286 985 113829 587

704 823 94

114396 471 115995 117535 624 944

118022 208 386 119265 90 688 848

120069 117 215 323 123233 99 478

693 122335 490 511 823 123410 678 85

794 72005 73020 135 311 7410 30 39

49 534 58 637 919 710 415 365 88

75174 815 487 702 76174 240 77597

768 888 124189 251 73 856 125458 971

126011 300 708 127231 581 91 708

128080 81 305 495 510 129234 323

88 513 861 77

130034 250 131479 632 924 132636

739 133735 862 134180 239 350 757

841 135197 348 644 885 136269 415

667 714 948 137222 304 548 138107 244

462 632 921 139263 445 529 837

140418 141146 279 496 506 77 889

142455 143302 455 144125 322 580</

Wiadomości ze Śląska

Uwaga Zarządy P. P. S.

W niedzielę, dn. 14 kwietnia r. b., o godz. 10-ej w sali Rady Miejskiej (a nie u Kosza, jak to podano w okólnikach) w Katowicach odbędzie się

Konferencja Okręgowa Delegatów P. P. S.

na które wszystkie zarządy P.P.S. winne wydelegować swoich delegatów

Coś niecoś o wyborach do rady zarządu kościelnego w Janowie

Robotnicy parafii Janów k/Katowic rozgoryczeni zbyt wielkim podatkiem kościelnym, założyli protest, co miało ten skutek, że w dniu 8 i 9 b. m. przeprowadzono wybory do zarządu i rady kościelnej. Robotnicy wysunęli własną listę członków CZG.

Niepotrzeba wiele pisać o metodzie przeprowadzanych wyborów czy to do rady gminnej, czy do Spółki Brackiej, czy do zarządu i rad kościelnych. Gdy chodzi o władzę w tych urzędach, nikt się przed niczem nie cofa.

Pragnę więc zapoznać czytelników z przebiegiem takich wyborów, w których przewodniczył ks. radca Dudek, a ławniczyli panowie: Witaliński, właściciel olbrzymich składów w Giszowcu i Kostechnie, Szeja, naczelnik gminy Janów, Przybyła, inspektor kasy gminy Janów, Springer, inż. kop. Giesche. Uprawnionych do głosowania było 3,200 osób, głosowało rzekomo 1,264. Otrzymał głosów z listy: Szeja — Dryś — Przybyła 330; z listy: Szeja — Grzeja — Przybyła 310; lista robotnicza: tow. tow.: Kurowski, Wójcik, Kajda 540.

O metodzie zestawienia list świadczy, że bardzo dużo osób nie głosowało, gdyż nie umieszczono ich w listach wyborczych.

Ks. radca Dudek obwieścił na kazaniu, że wszyscy od 21 lat (czy kto pracuje czy nie, inwalidzi i turnusowcy) mają prawo do wyborów. Natłok był tak wielki, że od 9 — 16 godz. sekretarze nie stracili ani sekundy czasu, kartek wydano głosującym z listy robotniczej — 3,105; z innych list już o godz. 13-tej zabrakło kartek, wobec czego cała gmina była

przy pracy, by uzupełnić brakujące karty.

Od godz. 16 do 19 i pół liczono koperty; ośmiu ludzi liczyło przez i pół godziny i naliczyli „tylko” 1,264 głosujących!! I to nie ludzie od kilofa, tylko inżynier, inspektor, ks. radca, kalkulator, naczelnik i sekretarze gminy! Wyminenieni ławnicy byli zarazem kandydatami z list przeciw-robotniczych. Nic dziwnego, że nikogo z robotników nie dopuszczono na świadka przy liczeniu głosów.

O godz. 17-ej radca ks. Dudek dał znać, że przed 19-tą nie będą gotowi, bo teraz dopiero trzeba kreslić (pytamy, co kreslić?).

W dniu 9 b. m. głosowali znowu do rady kościelnej. Natłoku już nie było; udział był słaby. Istniały tylko dwie listy; na jednej panowie inżynierowie z dyrektorem na czele. Robotnicy z oburzeniem mówili, że do kościoła nie trzeba p. inżynierów. Jednak przy tak słabym udziale naliczono tylko o 100 głosów mniej, bo 1,159, i naturalnie, z listy inżynierów naliczono większość, bo 630 głosów, a z listy robotniczej tylko 515 — i znowu kilka skreśleń.

Ks. Radco! Kto ma czyste sumienie, nie musi się obawiać świadków! A ks. radca Dudek tak przysięgał na ordynację wyborczą, że nie może zezwolić na obecność świadka, którym był czołowy kandydat z listy robotniczej, Kurowski! Tymczasem ludzie, którzy przeprowadzali wybory do zarządu kościelnego w 1912 roku, znają tę tajemniczą ustawę, i mówią, że pozwala ona na obecność nawet stu świadków.

Okłamani wyborcy.

Kronika Organizacyjna

ZEBRANIA INWALIDÓW.

Dnia 13 kwietnia r. b.

Bykowina: o godz. 3-ej u Blaziny — ref. tow. Marek.

Dnia 14 kwietnia r. b.

Kłodnica: o godz. 3-ej u p. Krzakały — ref. tow. Marek.

Dnia 16 kwietnia r. b.

Chorzów: o godz. 2-ej w Domu Pol-skim — ref. tow. Krzywoń.

Samobójstwo bezrobotnego

W Lipinach popełnił wczoraj samobójstwo bezrobotny Kubica, lat 42, żony i ojciec dwojga dzieci.

Kubica był już od kilku lat bez pracy i znajdował się w skrajnej nędzy. Zwłoki jego odstawiono do kostnicy.

Sport robotniczy

R.K.S. „SIŁA” — GISZOWIEC — R.K.S. „GWIAZDA” — BORKI 1-3 (0-2).

Mecz o mistrzostwo klasy „A” R. P. N. odbył się na boisku w Borkach. Gra bardzo cicha i interesująca, przy lekkiej przewadze „Borków”. Atak Giszowca grał dobrze, nie był jednak dysponowany do strzałów i nie mógł uwidocznic swej przewagi bramkowo. Sędzia p. Szyncler z Jezora zadwoił obie drużyny.

Repertuar

TEATR POLSKI.

Sobota, dnia 13 kwietnia: „Śluby Panieńskie” o godz. 15.30 dla szkół

Sobota, dnia 13 kwietnia: „Dolary Pana Signac” o godz. 20-ej.

Niedziela, dnia 14 kwietnia: „Akademja Pol. Związku Zach.” o godz. 11-ej.

Niedziela, dnia 14 kwietnia: „Każdy Człowiek” o godz. 15.30 dla Zakł. Hohenlohe.

Niedziela, 14 kwietnia: „Każdy Człowiek” dla Huty Batory o godz. 19-ej.

Wtorek, dnia 16 kwietnia: „Każdy Człowiek” dla bezrobotnych o godz. 19-ej.

TEATR REJOWY „RARYTAS”. Katowice, Stawowa 19, tel. 344-21. Codziennie arcywesoła rewja p. t. „Katowice — Monte Carlo”. Wykonawcy, z Serafiną Talarico, G. Honarską, A. Aleksym, R. Orliczem i dyr. E. Czernańskim na czele, dołożyli wszelkich starań, aby widzowie bawili się hucnie i wesoło. Dowcipne skecze będa, jak zwykle, atrakcją programu. Nowo zaangażowane trio Grey wykona groteskę rosyjską, Passo Dobie Andaluzja i American Danse. Serafinę Talarico usłyszymy w jej przebojowych romansach cygańskich, a G. Honarska odśpiewa swoje przeboje p. t. „Żołnierska brać” i „Wspomnienia”. Atrakcyjnym numerami rewji są: „Z kwiatka na kwiatek”, „Kat Maciejewski” i „Porozumieli się”. Kończy program dowcipny finał p. t. „Katowice — Monte Carlo”.

Radjo

SOBOTA, 13 kwietnia 1935 r.

6.30 Audycja poranna. 12.05 Henryk Gold z tow. ork. 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik południowy. 13. Koncert orkiestry Tadeusza Sereńskiego. 13.45 Nasz handel morski. 14.45 Koncert muzyki lekkiej. 15.30 Recytacje prozy (wesoła). 15.45 Koncert orkiestry smyczkowej. 16.30 Skrzynka techniczna. 16.45 Kwadrans romansów skrzypcowych. 17.00 Leszno — gród Leszczyńskich i Sułkowskich. 17.10 Najnowsze nagrania na płytach. 17.50 O białym niedźwiedziu. 18.00 Wesoła audycja dla dzieci. 18.30 Skrzynka dla dzieci. 18.45 Koncert chórów szkolnych. 19.15 W obronie piękna naszego kraju. 19.35 Recital śpiewaczy. 19.50 Feljton aktualny. 20.00 Dziesięć minut muzyki lekkiej. 20.15 Koncert symf. z Filharmonji Warszawskiej. 22.30 Szkic literacki „Czasopisma literackie”. 22.45 Łoża Szycerów. 23.20 Muzyka lekka.

Sekretarz Feliks w Z. Z. Z. w roli denuncjanta

Przed sądem w Katowicach odbyła się rozprawa przeciwko p. Feliksowi, sekretarzowi Z.Z.Z., o zadenuncjowanie pracownika miejskiego, Pilara.

Pilar był zatrudniony, jako robotnik Magistratu m. Katowic. Chcąc zabezpieczyć sobie pracę, zapisał się do Z.Z.Z. Po pewnym czasie wpłynęła na niego do Magistratu denuncjacja, że jest „wrogiem państwa polskiego” i należy go natychmiast z pracy wydalic. List ten napisał p. Feliks, sekretarz Z.Z.Z. Na podstawie tego listu stracił Pilar pracę. Gdy Pilar prosił o przyjęcie go do pracy, wpłynęła na niego druga skarga, że ukradł wiązkę siana. Na rozprawie sądowej okazało się jednak, że Pilar jest niewinny. Pomimo tego nie został przyjęty do pracy. Później okazało się, że kłamliwą skargę przeciwko niemu do Magistratu napisał znowu p. Feliks.

Wobec tak niesłychanego pokrzywdzenia Pilara przez sekretarza Z.Z.Z., skierował Pilar do sądu skargę na Feliksa o zniewagę. Na rozprawie przyszedł się p. Feliks, że napisał list do Magistratu przeciwko Pilarowi, „bo on nie może dopuścić do tego, aby w Magistracie pracował osobnik wrogo nastrojony wobec państwa polskiego”. Na rozpra-

wie okazało się jednak z zeznań Pilara, że p. Feliks pisał listy do Magistratu z zemsty, ponieważ Pilar objął zarząd domów miejskich po niejakej O. P., która jest przyjaciółką p. Feliksa. Celem zawezwania nowych świadków sąd odroczył rozprawę.

Zachowanie się sekretarza Z.Z.Z., p. Feliksa, jest niesłychane. Jako „patryjota” denuncjuje on z osobistej niechęci robotnika i pozbawia go pracy. A wszyscy przypominamy sobie, że kiedy nie było jeszcze Z.Z.Z. na Śląsku, p. Feliks był sekretarzem komunizującej „lewicy związkowej”. Dawniej oberradykalista, a dzisiaj stróż polskości!

Chcemy tu zaznaczyć, że brat p. Feliksa zdefraudował przeszło 7,000 zł. pieniędzy z funduszu Magistratu m. Katowic. Pan sekretarz Feliks wystawił za niego weksle, których nie wykupuje. Drugi defraudant z Z.Z.Z., p. Mika, zdefraudował przeszło 3,000 zł. i zwrócił dotąd zaledwie 100 zł., a więc nawet nie tyle, ile wynoszą procenty od 3,000 zł.

I tacy ludzie chcą być obrońcami honoru polskiego! Dlaczego nie oddał Magistrat m. Katowic tych defraudantów do prokuratora? Dlaczego?

Ze śląskiej Rady Wojewódzkiej

Śląska Rada Wojewódzka zamianowała dyrektora śląskich zakładów higieny, dr. Jana Adamskiego, dokonała podzia-

łu stypendjów im. Karola Miarki, oraz zatwierdziła budżet kilku miast wojewódzkich.

Zasypany w podziemiach kopalni

W podziemiach kopalni Jacek, wskutek oberwania się węgla, zasypany został górnik Franciszek Pietras. Doznał

on złamania podstawy czaszki. W stanie groźnym odwieziono go do szpitala.

Z ruchu klasowego w Czyżowicach

Czerwone sztandary socjalistyczne decyrują dziś do najdalszych zakątków pow. rybnickiego. Dnia 7 b. m. odbyło się liczne zebranie CZG. w Czyżowicach, na którym referował tow. Gunia o sytuacji politycznej i gospodarczej. Zebrani podziękowali referentowi hucznymi oklaskami za treściwy referat. Następnie przeczytał tow. Paweł rezolucję o wprowadzenie 6-godzinnego dnia pracy. Rezolucja została przyjęta jednomyślnie. Po zebraniu odbyło się przedstawienie teatralne z występiami młodzieży R.K.S.-u, która odegrała bardzo dobrze

sztukę p. t. „Czwarte przykazanie”. Występ naszych amatorów cieszył się wielkim powodzeniem, o czym świadczyło wielkie zainteresowanie zebranej publiczności, dziękującej oklaskami za każdy występ.

Naszy stary towarzysze byli z przebiegu tak zebrania, jak i przedstawienia, bardzo zadowoleni, gdyż przekonali się, że ich żmudna i oliarna praca daje już owoce. Przedstawienie zakończono orkiestrami na cześć P.P.S. i C.Z.G., orkiestra zaś odegrała „Czerwony Sztandar”.

Jeszcze o gospodarce komunalnej w Kochłowicach

W związku z notatkami w „Gazecie Robotniczej” o fatalnej gospodarce komunalnej w gminie Kochłowice otrzymaliśmy od radnych gminy Kochłowice oświadczenie.

W oświadczeniu tem czytamy, że zarzuty nie są w całej pełni ścisłe i konkretne. Co do piątego ustępu oświadczają radni, że z okazji taniego zakupu cegły z cegielni Daaba, który splanca w

tej formie swoją pożyczkę zaciągniętą w gminie, może korzystać każdy obywatel Kochłowic.

Co do ostatniego ustępu, zwracającego się do władz o przeprowadzenie dochodzenia, oświadczają radni, że naczelnik gminy przed uchwałą o udzielenie pożyczki firmie Daab, oświadczył radnym gminy, że uzyskał na to zgodę p. Starosty, a więc władzy przełożonej.

Wiadomości różne

O PLACE W CEGIELNIACH.

W ub. niedzielę odbyła się w Rybniku w sali Wydziału Powiatowej konferencja wszystkich właścicieli cegielni z całego terenu powiatu Rybnickiego. Konferencję tę zwołał insp. pracy, p. Oszezakiewicz, celem zawarcia umowy zbiorowej (zarobkowej) w odnośnych przedsiębiorstwach.

Właściciele cegielni w zasadzie zgodzili się na podpisanie takiej umowy, nie chcieli jednak w rezultacie zgodzić się na proponowaną przez robotników stawkę najniższą w wys. 3.30 zł., wobec czego konferencję odroczone do dnia 14 bm.

Onegdaj rano znaleziono w Rydułtowach w pow. Rybnickim na żelaznym parkanie przy zakładzie św. Antoniego nadziane na sztachetach zwłoki 40-letniego Teodora Klugera, zamieszkałego w Rydułtowach, przy ul. Benedykta 24.

Przeżeni ten niesamowitem odkryciem przechodnie dali natychmiast znać policji, która z trudnością zdołała po pewnym czasie zdjąć zwłoki z parkanu i odstawia je do miejscowej kostnicy. W toku przeprowadzonych w tej sprawie dochodzeń, oka-

zało się, że Kluger wyszedłszy w dniu 7 bm. o godz. 19-tej z domu, bawił do godz. 23.30 w lokalu Ciuraja w Rydułtowach, a następnie udał się do mieszkania swego przyjaciela Józefa Wolnego, gdzie wspólnie raczyli się wódką. Kluger, wracając następnie sam około godz. 1-szej do domu, w stanie silnie podchmielonym, przechodził koło wspomnianego zakładu, gdzie właśnie w jednym z pokoi na I piętrze odbywały się adoracje. Zamierzając podpatrzyć, co się dzieje na piętrze, Kluger wspiął się na drzewo przydrożne i stanął na gałęzi, która jednak nie wytrzymała całego ciężaru i załamała się. Kluger, utraciwszy grunt pod nogami, wpadł wprost na ostro zakończone sztachety żelaznego parkanu, które przebiły mu na wylot klatkę piersiową. Wobec późnej pory nikt nie usłyszał jęków nieszczęśliwej ofiary, to też jak stwierdził lekarz, prawdopodobnie jeszcze przez całą godzinę Kluger męczył się, aż wreszcie wyzionął ducha wśród strasznych męczarni. Wiadomość o strasznym wypadku wywołała w Rydułtowach i okolicy ponurą wróżbę.

Przed wyrokiem Wydziału Fachowego w sprawie warsztatów przeróbczych ciężkiego przemysłu

Nareszcie rozstrzygnięty będzie spór o uregulowanie systemu akordowego od sztuki w warsztatach przeróbczych ciężkiego przemysłu.

Od wejścia w życie ogólnej regulacji akordów w hutach żelaznych (wyrokiem Komisji Pojednawczej i Arbitrażowej z dnia 21/24 czerwca 1932 r.) którą objęte były i oddziały warsztatowe, pracujące przeważnie w akordach od sztuki, istniał w tych warsztatach stan nie normalny.

Zakłady przerobcze ciężkiego przemysłu nie zastosowały się do wyroku Komisji Pojednawczej i Arbitrażowej z dn. 21/24 czerwca 1932 r. i trzymały się kurczowo starych tabeli w biurach kalkulacyjnych, opartych na podstawowych płacach 6,40 zł. grupy „A” miast 8,15 zł., plus przewidziane procenta dla poszczególnych oddziałów produkcji, względnie fachowców.

Przez niezastosowanie się do postanowień wyroku Komisji Poj. Arbit. z roku 1932, cenniki akordowe pozostały tak niskie, że przy najlepszej woli i chęci, oraz przy dużych wysiłkach, nawet do brzy fachowcy nie mogli osiągnąć swojej podstawowej płacy 8,15 zł. A co mówić dopiero o 13,04 zł., jakie są w umowie wyrokiem Kom. Arb. zastrzeżone, jako płace orejntacyjne na przykład dla formierzy!

Klasowy Związek zainteresował się stosunkami w hucie „Zgoda” i — gdy nie mógł dojść do porozumienia — wniósł wniosek do Wydziału Fachowego. Wydział Fachowy dla tych zakładów musiał być dopiero utworzony, a jego regulamin — uzgodniony. Po załatwieniu tych formalności przystępuje już Wydział Fachowy do działalności. W sprawie tej zostało wyznaczone posiedzenie na 15 b. m. o godz. 15.30.

Wiadomości z Zagłębia Dąbrowskiego

W inspektoracie pracy w Sosnowcu odbyła się kilkugodzinna konferencja, w sprawie umowy zbiorowej robotników budowlanych i brukarzy z całego Zagłębia. W konferencji wzięła udział komisja polubowna, wybrana poprzednio, t. j. przedstawiciele pracodawców, przedstawiciele związków zawodowych i delegaci robotników w ogólnej ilości 25 osób.

Na konferencji nie doszło do porozu-

mienia, gdyż komisja utknęła na kwestji plac. Spisano protokół, który przesłany zostanie do ministerjum opieki społecznej, poczem wyznaczona zostanie komisja arbitrażowa.

Robotnicy stolarscy w Sosnowcu nasłutek interwencji inspektora pracy zgodzili się na zawieszenie strajku do czasu odbycia konferencji.

Bezrobotni Sosnowca domagają się pracy

Wczoraj zebrała się przed Magistratem m. Sosnowca większa liczba bezrobotnych, którzy domagali się zatrudnienia przy robotach miejskich. Przedstawiciel „sanacyjnego” Magistratu oświadczył bezrobotnym, że Rząd nie dał jeszcze Magistratowi żadnych pieniędzy, „mi mo usilnych starań Magistratu”.

Na wiadomość o zgromadzeniu się bezrobotnych przed ratuszem przybyła liczna grupa uzbrojonej policji. Ponieważ jednak bezrobotni już przed przybyciem policji rozeszli się do domów, nie miała policja nic do roboty i wróciła do koszar.